

LETOS KRAJANI V GRIŽAH PRAZNUJEJO MED DRUGIMI JUBILEJNIMI OBLETNICAMI TUDI 40-LETNICO USTANOVITVE PRVEGA ODBORA OF. O USTANOVNEM SESTANKU V JOŠKOVI KLETI IN O TAKRATNIH AKCIJAH S KATERIMI SO ZAVEDNI GRIŽANI OKUPATORJU POVEDA-

LI, DA SE MU NE BODO UKLONILI, SMO SE POGOVARJALI Z UDELEŽENCEMA RAFKOM FUNKLONOM IN LUDVIKOM JURHARJEM PA TUDI Z MARIJO KORENTOVO. VEČ O TEM LAHKO PREBERETE NA ČETRTE STRANI.

KOT VSAKO LETO, SO TUDI OB IZTEKU

MINULEGA LETA DELOVNE ORGANIZACIJE POVABILE SVOJE UPOKOJENCE TER JIM PRAVILE SPREJEM IN POGOSTITEV. O NOVO-LETNIH SPREJEMIH UPOKOJENCEV V NAŠI OBČINI POROČAMO NA TRETJI STRANI SAVINJSKEGA OBČANA.

Celje - skladišče

D-Per

III 5/1981

1119811173.1

COBISS •

Leto IV
Številka 1
Januar 1981

SAVINJSKI OBČAN

„Savinjski občan“ izdaja Občinska konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Zalec.

Ureja uredniški odbor: Jan Jože (glavni urednik), Trsterjak Lojze (odgovorni urednik), Golob Elza, Ježovnik Franc, Lekše Zdenka, Strnad Ida, Vidmar Marjan, Praprotnik Marta, Fric Dušan, Urbanel Bar bka, Puncer Zdenko, Spenglič Franc, Kotnik Anto n.

Naslov uredništva: Zalec - telefon 710-671

Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, Novo mesto
Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana.

Naklada: 11.000 izvodov

Po sklepu republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 je časnik „Savinjski občan“ oproščen prometnega davka.

Razvoj v letu 1981

Po daljši razpravi smo pred sprejemom Resolucije o družbeno ekonomskem razvoju občine v letu 1981. Z njenimi določili se lotevamo vseh tistih nalog, ki smo si jih opredelili tudi z dogovorom o temeljnih plana občine za obdobje 1981 - 1985. Tudi v letošnjem letu morajo biti na vseh področjih prisotna stabilizacijska prizadevanja, saj se dobro zavedamo, da je mogoče njene cilje in naloge realizirati le skozi daljše časovno obdobje. Dosledno moramo povezovati vsa vprašanja materialnega razvoja in ekonomske stabilizacije z razvojem samoupravnih odnosov in krepitvijo vloge združenega dela pri obvladovanju vseh področij porabe. Doseči moramo nadaljnje povečanje izvoza blaga, naraščanje dohodka na osnovi večje produktivnosti in varčevanja na vseh ravneh, še hitreje večati kmetijsko proizvodnjo, krepiti moramo sredstva za nadaljnji razvoj gospodarstva in oblikovati vse vrste porabe izpod rasti dohodka.

Na področju uveljavljanja samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov moramo težiti k nadaljnjemu razvoju dohodkovnih odnosov v smislu nagrajevanja po delu. V večji meri moramo razvijati združevanje dela in sredstev.

Samoupravne interesne skupnosti morajo postati v okviru delegatskega sistema mesto neposrednega sporazumevanja in dogovarjanja uporabnikov in izvajalcev. Na osnovi dogovora o osnovah kadrovske politike in samoupravnega sporazuma o štipendijski politiki je potrebno na posameznih področjih bolj zavzeto pri vseh nosilcih pristopiti k realizaciji opredeljenih nalog. Ob upoštevanju okrog dveh odstotkov povečanja števila zaposlenih bomo v letošnjem letu zaposlili okrog 300 novih delavcev s tem, da bodo pri njihovem zaposlovanju imele prednost organizacije združenega dela, ki bodo aktivirale nove investicije. Omejiti moramo zaposlovanje na režijskih in administrativnih delih.

Izredno odgovorne in pomembne naloge so pred nami na področju gospodarstva. Osnovni poudarek je dan industriji kot glavnemu nosilcu razvoja ter kmetijstvu, ki dobiva zaradi strateškega pomena hrane vedno večji pomen. Družbeni proizvod občine bo ob prizadevanju vseh dejavnikov mogoče realno povečati za 4 odstotke, s tem da bo industrija predstavljala 80 odstotkov v strukturi družbenega proizvoda. Izvoz se mora povečati za 10 odstotkov, uvoz pa le za 5 odstotkov. S tem bomo dosegli precej večji izvoz kot uvoz.

V letu 1981 se bodo investicijska vlaganja izvajala v bistveno težjih pogojih kot v preteklih letih. Nadaljevati moramo z

izgradnjo mlekarne, zaključena bo investicija v tovarno kmetijskih strojev SIP Šempeter, v Levcu bo zgrajena veleblagovnica Name, končana bo investicija v Aeru TOZD Kemija Šempeter, v izvajanju pa bodo tudi druge pomembne naložbe. Ob naložbah v trgovino in gostinstvo naj posebej omenim še investicijo v okviru SOZD-a Hmezad Notranja trgovina ter dokončanje blagovnice Savinjskega magazina na Polzeli. Velik poudarek dajemo v letošnjem letu tudi razvoju malega gospodarstva, predvsem uslužnosti, pa tudi proizvodni obrtni dejavnosti.

Zelo pomembne zadolžitve imamo na področju uporabe in gospodarjenja s prostorom. Še bolj moramo zavarovati kmetijska zemljišča pred nadaljnjo pozidavo, vztrajati moramo bolj kot doslej na usmerjanju gradnje na obrobna področja doline in s tem v zvezi tudi v celoti pripraviti ustrezno urbanistično dokumentacijo. Nadaljevati moramo z izgradnjo družbenih in zasebnih stanovanj in bolj dosledno izvajati vse tiste naloge, ki so povezane s komunalnim opremljanjem stavbnih zemljišč. V letošnjem letu moramo čimprej začeti z izgradnjo kanalizacije in čistilne naprave, nadaljevati pa z modernizacijo cest, izgradnjo vodovodov, telefonskega omrežja, vodno gospodarskimi deli in z deli v zvezi z

izboljšanjem napetostnih razmer v elektroomežju.

Številne naloge so pred nami tudi na področju družbenih dejavnosti, tako na področju raziskovalne dejavnosti, ki bo letos prvič močneje zaživela v občini, izobraževanja, otroškega varstva, socialnega skrbstva, kulture in telesne kulture. Zelo pomemben dejavnik našega razvoja bodo v letu tudi krajevne skupnosti, ki bodo ob nadaljnjem razvoju krajevne samoupravne posvečale vso pozornost razreševanju številnih vprašanj, ki so pomembna za delo in življenje našega občana. Pomembne so, tako kot vsako leto, tudi v tem letu naloge na področju ljudske obrambe in družbene samozasčite in tudi vse tiste, ki se nanašajo na sodelovanje z drugimi občinami.

Cilji, ki si jih zastavljamo za leto 1981, zahtevajo od vseh nas izredno odgovornost in disciplino na vseh področjih gospodarskega in družbenega razvoja. Prednostno in z vso zavzetostjo moramo izvajati stabilizacijske naloge. V združenem delu bomo morali še bolj poskrbeti za rast produktivnosti, boljšo organizacijo dela in posvetiti vso pozornost oskrbi s surovinami ter ostalimi materiali, ki so potrebni za nemoteno proizvodnjo.

Sneg je nadel belo obleko tudi Hmeljarju v žalskem parku.

Zimsko veselje na belih poljanah

Osnovnošolci in dijaki so veseli, ker jim je vreme pred zimskimi počitnicami namelo novega snega. Na smučiščih nad Libojami je pravi, pravcati živzav. Tu je tudi smučarski tečaj za šolske in predšolske otroke.

Nekateri otroci s starši obiskujejo zimski športni center Golte, kjer delujejo vse vlečnice. O zelo ugodnih snežnih razmerah poročajo z Rogle, kjer nemoteno delujejo vse smučarske naprave.

Sneg pa je prinesel radost tudi cicibanom - varovancem otroških vrtcev. Med dnevnimi sprehodi se otroci zakadijo v sneg in nakepajo tovarišice, kot kaže naš posnetek.

MEDOBČINSKI SVET ZSMS PODELIL PRIZNANJA

Zadnje dni starega leta so se v Žalcu sešli člani Medobčinskega sveta ZSMS celjske regije. Srečanje je izzvenelo v oceni dosejanega dela in v pripravah na naloge, ki jih čakajo v letošnjem letu. Ob tej priliki so podelili tudi plakete Medobčinskega sveta ZSMS celjske regije, ki so jih prejeli tudi trije člani Občinske konference ZSMS Žalec in sicer: bivša sekretarka Danica Krulec, sedanji sekretar Oto Žagar in bivši predsednik Koordinacijskega odbora za družbene organizacije in društva pri tej konferenci Darko Naraglav.

OB PRAZNIKU VSA PRIZNANJA

Občinski štab za teritorialno obrambo naše občine je bil ob dnevu JLA deležen visokih priznanj. Na osrednji proslavi v Žalcu jim je predstavnik Pokrajinskega štaba za TO - Zahodnoštajerske cone Andrej Jeran podelil tri prehodne zastavice. Tako so prejeli zastavico za najboljši občinski štab v pokrajini, zastavico za najboljšo enoto in zastavico za najboljšo poveljstvo enote. Vsekakor so to lepa priznanja, ki so hkrati spodbuda za nadaljnje delo in obveze.

-dar

Prešteli se bomo...

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letu 1981

Zvezni in republiški zakon predpisujeta popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj v letošnjem letu, opravili pa ga bomo v času od 1. do 10. aprila, zajel pa bo stanje na dan 31. marca 1981.

Da bi bili občani naše občine seznanjeni z namenom in potekom tega po obsegu največjega in organizacijsko najbolj zapletenega statističnega raziskovanja, bomo v tej in naslednjih številkah Savinjskega občana posredovali nekaj informacij o popisu.

V povojnem obdobju smo imeli v Jugoslaviji doslej že štiri popise in sicer v letih 1948, 1953, 1961 in 1971. Tako bo tokrat že peti popis, ki pa bo zelo pomemben, saj bo zbral raznovrstne podatke o posameznih skupinah prebivalstva: za zaposlenega, kmečkega, aktivnega. Nadalje o raznih strukturah prebivalstva: spolni, starostni, izobrazbeni, poklicni, narodnostni, socialno-ekonomski, potem o migracijah prebivalstva: o številu in strukturi oseb, ki začasno delajo in prebivajo v tujini, o gospodinjstvih, o obsegu, starosti in kvaliteti stanovanjskega fonda, o opremljenosti in naseljenosti stanovanj in nekatere ključne podatke iz kmečkega gospodarstva.

Popis bo zajel celotno prebivalstvo, vsa gospodinjstva in stanovanja. Obdelava zbranih podatkov pa bo zagotovila informacije o občinah, republikah, avtonomnih pokrajinah in za celotno državo, seveda pa tudi o krajevnih skupnostih.

Z zakonom je zajamčena tajnost vseh podatkov zbranih v popisu, ki se bodo lahko uporabljali le v skupinskih prikazih, nihče pa ne bo mogel individualnih podatkov o prebivalstvu, gospodinjstvih in stanovanjih uporabiti kako drugače ali v druge namene.

Za popis prebivalstva so potrebne obsežne priprave, saj v njem poleg strokovnjakov - statistikov sodeluje tudi veliko število drugih sodelavcev, ki bodo Zavodu za statistiko (ta je z zakonom zadolžen, da vodi in organizira popis v SR Sloveniji) pomagali opraviti to zahtevno nalogo.

V občini bo popis organizirala občinska popisna komisija, ki jo je imenovala Skupščina občine, ta pa bo nadalje imenovala občinske inštruktorje, popisovalce in kontrolorje popisa. Popis v aprilu bo metodološko usklajen s popisom prebivalstva v letu 1971, tako da bo možno primerjati vse spremembe v zadnjih desetih letih.

I. JANIČ

Potrebno je omejiti zaposlovanje v administrativnih službah

Uresničevanje politike ekonomske stabilizacije nujno pogojuje tudi omejitev zaposlovanja, predvsem delavcev za opravljanje režijskih in administrativnih del. V zadnjem obdobju so v zvezi z navedeno problematiko prisotne številne razprave, ki opozarjajo na razraščanje administrativnih služb in na povečanje števila zaposlenih v teh službah v primerjavi z zaposlenimi v proizvodnih dejavnostih.

V naši občini smo, problematiki zaposlovanja že v letih 1979 in 1980 posvečali precej pozornosti. Vsakoletna resolucija o družbenoekonomskem razvoju občine je opredelila naloge na tem področju, ki so bile med letom izvajane in sproti spremljane, vendar ne moremo trditi, da smo v smislu zagotavljanja ustrežnejše kadrovske strukture v korist dejanskega višje in visoko izobraževalnih strokovnih kadrov bili uspešni. Aktivnost na področju analiziranja dejanskega stanja administrativnih služb v občini pravkar poteka. Izvršni svet skupščine občine je na predzadnji seji imenoval posebno delovno skupino, ki ima nalogo proučiti možnosti in zvezi z zmanjševanjem administrativnih služb. Naloga vsekakor ne bo enostavna, ugotoviti bo potrebno vzroke širjenja teh služb in povečevanja števila delavcev v teh službah, to bo osnova za sprotne in dolgoročne ukrepe, ki bodo morali zagotoviti, da se bodo administrativne službe zmanjšale v skladu z dejanskimi družbenimi potrebami in možnostmi, ob sočasnem povečevanju kvalitete in učinkovitosti teh služb.

Če ocenjujemo stanje za nekaj let nazaj, ne moremo reči, da na razraščanje administrativnih služb ustrezni organi družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij niso opozarjali, čeprav je vrsta sprejetih normativnih in samoupravnih splošnih aktov sprejetih na zveznem, republiškem in občinskem nivoju pogojevala naloge, ki jih je bilo potrebno in jih je potrebno opravljati. Ob analiziranju stanja na področju zaposlovanja v neproizvodnih dejavnostih je večkrat prisotna dilema, kaj je administrativno delo, kam uvrščati posamezna dela in naloge, ki jih opravljajo posamezni delavci v družbenih dejavnostih.

Pričakujemo, da bodo dileme, ki jih navajam, odpravljene, da bo obseg nalog na tem področju moral biti nedvoumno opredeljen, kajti kakršenkoli površen pristop bi lahko pomenil nepopravljivo škodo pri prizadevanjih za uresničevanje družbenoekonomskih odnosov.

Analiza bo zajela službe, ki predstavljajo družbeno režijo v organizacijah združenega dela in njihovih asociacijah, v samoupravnih interesnih skupnostih, v krajevnih skupnostih, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah ter društvih, upravnih organih in drugih organih, ki se financirajo iz proračuna občine.

Da bi bilo mogoče čim bolj objektivno ugotavljati stanje, bo potrebno posebej analizirati zakone in druge predpise ter samoupravne splošne akte, ki so podlaga za delo administrativnih služb ter ugotoviti, v kolikšni meri so opredeljeni postopki, razne evidence in ostale naloge, ki zahtevajo poleg strokovnega dela še administrativno.

V analizi bo nujno potrebno obdelati tudi vidik stroškov za delo administrativnih služb. Vse ugotovitve bo vsekakor potrebno opreti tudi na primerjave z drugimi ustreznimi organizacijami in na podatke o rasti stroškov družbene režije v določenih obdobjih.

Osnova za načrtnejše zaposlovanje v družbeni režiji za naslednje obdobje so vsekakor vsakoletne kadrovske bilance, ki vsebujejo konkretne podatke o načrtovanih zaposlitvah za vse organizacije združenega dela, njihove asociacije, druge samoupravne organizacije in skupnosti. Kadrovske bilance vsako leto po predhodnih usklajitvah sprejme izvršni svet občinske skupščine in jo predlaga v sprejem zboru združenega dela občinske skupščine.

Naloga, ki je za uresničevanje politike ekonomske stabilizacije glede na možnost omejevanja zaposlovanja opredeljena v resoluciji je, da morajo nosilci planiranja zagotoviti prek organov opravljanja, da se število zaposlenih v družbeni režiji ne bo povečalo, prav tako pa je potrebno dosledno omejiti vse oblike dela po pogodbah.

VERA OREŠNIK

Delegati volilne programske konference SZDL

O delu in nalogah spregovorili kritično

Tik pred iztekom lanskega leta je bila v Žalcu volilna programska konferenca Občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva občine Žalec. Udeležba je bila za dovolj, saj se je od 61 delegatov konference udeležilo 41 delegatov, ki so dobro in kritično ocenili delo v minulem obdobju. Konference sta se udeležila tudi predstavnik republiške konference SZDL Slovenije Mitja Rotovnik in Janko Ževart iz medobčinske konference SZDL za celjsko območje.

O dejavnosti Občinske konference in njenih komisij za obdobje od maja 1979 do novembra 1980 je govoril predsednik OK SZDL Žalec Ivo Robič. V daljšem poročilu je poudaril, da je bilo delo Občinske konference usmerjeno predvsem v poglobljanje ustavne demokratične vloge SZDL, v razvijanje metod dela, uresničevanje politike ekonomske stabilizacije, razvijanje delegatskih odnosov, v problematiko kmetijstva ter organizacijo in vodenje akcije NNNP.

V razpravi, v kateri je sodelovalo petnajst razpravjalcev, je

bilo največ besed o usmerjenem izobraževanju, kmetijstvu, povezavi višinskih kmetij z dolino, o delu vaških odborov in svetov v krajevnih skupnostih, o zaskrbljujočih pogojih gospodarjenja, o delegatskem sistemu, o aktivnosti svetov potrošnikov, o sodelovanju organizacij in društev v občini. Ob koncu razprave je spregovoril tudi predstavnik RK SZDL Slovenije Mitja Rotovnik, ki je kritično ocenil delo v preteklem obdobju in pripravo na programske konference v Žalcu. Menil je, da bi morali delegati dobiti poročilo o delu OK SZDL z vabili, tako pa so dobili le pregled aktivnosti občinske konference, nakazal pa je tudi, da so programske usmeritve za leto 1981 preveč splošne.

Predlagali so tudi komisijo za pripravo sklepov in stališč, ki naj bi izoblikovala zaključke in jih posredovala na naslednji seji predsedstva, predsedstvo pa naj bi obravnavalo tudi dopolnjena poročila o delu in konkretnih nalogah podanih v razpravi. Za novega člana predsedstva so izvolili Vlada Plaskana. Dosedanji član Venko Satler je

zaprtil, da se ga zaradi pre-zaposlenosti razreši.

T. TAVČAR

REKREACIJA ZA VSAKOGAR

Pri TVD Partizan v Žalcu so že sestavili urnik, po katerem se lahko ravno občani, ki si želijo organizirane rekreacije. Urnik bo veljal skozi vso zimsko sezono vse tja do pomladnih mesecev.

Tako je telovadnica novega osnovnošolskega centra v Žalcu na voljo članom ob ponedeljkih od 19.30 do 21.00 ure. Ob torkih ta čas pa je rezerviran za rekreacijo članic, ob sredo pa imajo rekreativno odbojko člani. Ob četrtkih imajo rekreativno košarko člani, istočasno pa imajo rekreacijo tudi člani delovnega kolektiva Hmezd in Ferralit. Vsi, ki želijo rekreativno igrati tenis, se lahko rekreirajo v telovadnici ob sobotah dopoldne od 9.00 do 11.00 ure, ob nedeljah dopoldne pa se lahko člani rekreirajo v malem nogometu na igrišču športnega centra v Žalcu, v primeni slabega vremena pa so zanje na voljo prostori telovadnice.

V organizirano rekreacijo se lahko vključijo po urniku vsi občani, ki čutijo željo in potrebo po organizirani vadbi. Za udeležbo pa bo potrebna le simbolična vprisnina v članstvo, primerna telovadna oprema in dobra volja-ohraniti telesno kondicijo.

-fj

Poziv k vložitvi napovedi za odmero davkov

za leto 1980 za zavezance, katerim se odmerjajo davki po preteku leta in za leto 1981 za zavezance, katerim se odmerjajo davki vnaprej za tekoče leto. Napoved je treba vložiti do vključno 31. januarja 1981

Napoved za odmero davkov morajo vložiti:

Za leto 1980

1. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1980;
2. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1980;
3. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz avtorskih pravic, patentov in tehničnih izboljšav, katerim se davek odmerja po dejanskem dohodku, o dohodkih doseženih v letu 1980;
4. Zavezanci davka na dohodke od premoženja in premoženjskih pravic, o dohodkih doseženih v letu 1980. Pod navedeno obliko davka spadajo tudi dohodki, doseženi z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov oziroma zgradb v najem ter dohodki od podnajemnin, dohodki od oddajanja opremljenih sob pa le, če doseženi dohodek presega 3.000 din;
5. Zavezanci davka od premo-

ženja — na posest gozdnega zemljišča za leto 1980. Napoved morajo vložiti občani, ki se po določbah zakona o kmetijskih zemljiščih ne štejejo za kmeta, če posedujejo več kot 0,5 ha gozdnega zemljišča, in če njihov dohodek v letu 1980 presega 20.000,00 din oziroma skupni dohodki vseh družinskih članov presega 10.000,00 din letno na družinskega člana;

6. Zavezanci davka iz skupnega dohodka občanov o dohodkih, prejetih v letu 1980. Napoved morajo vložiti občani, katerih skupen čisti dohodek v letu 1980 presega 294.000,00 din.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki imajo poslovni prostor, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju je poslovni prostor; ostali zavezanci, ki nimajo poslovnega prostora, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;
- zavezanci iz 2. in 3. točke pri

upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče, če pa zavezanec nima stalnega prebivališča na območju občine, na katerem ga imajo njegovi družinski člani, pa pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče njegovi družinski člani;

- zavezanci iz 4. točke, če gre za dohodke od nepremičnin, pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju imajo stalno prebivališče; če gre za dohodke od premoženja, pa pri upravi za družbene prihodke občine, v kateri imajo stalno prebivališče;
- zavezanci iz 5. točke pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju leži gozdno zemljišče;
- zavezanci iz 6. točke pri upravi za družbene prihodke občine, na katere območju so imeli v letu 1980 najdalj stalno prebivališče.

Za leto 1981

1. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1981;
2. Zavezanci davka od osebnega dohodka iz samostojnega opravljanja intelektualnih storitev, katerim se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku za leto 1981.

Napoved vložijo:

- zavezanci iz 1. točke, ki

Zanimiv program meddruštvenega odbora PD „Savinjska“

Pred nedavnim si je Meddruštveni odbor planinskih društev „Savinjska“, v katerega so vključena PD iz naše občine, izvolil novo vodstvo. Predsednik tega odbora bo še naprej Adi Vidmajer, kar je vsekakor priznanje za njegovo uspešno delo. V odbor so izvolili tudi Boža Jordana, skratka, vodstvo je dobro sestavljeno in ima vse pogoje za uspešno delovanje tudi v bodoče.

V programu dela, ki so ga na tem sestanku sprejeli, so postavili na vidno mesto gojenje tradicij NOV. Planinci so si tudi letos zastavili vrsto prireditev in spominskih pohodov v znane kraje iz NOV. Tako se bodo udeležili 21. in 22. februarja spominskih pohodov na Stol, 14. oziroma 15. marca predvidevajo pohod na Porezen, 4. aprila pa pripravljajo spominski pohod na Dobrovolje v okviru akcije „Spoznavajmo spomenike NOV v Savinjski dolini“. V okviru občinskega praznika in 40. obletnice napada na rudnik Zabukovica člani PD Zabukovica pripravljajo pohod ob spomenikih NOV v krajevni skupnosti Griže, člani PD Tabor pa bodo v jesenskem času izvedli pohod ob spomenikih NOV v njihovi krajevni skupnosti. 17. maja bo spominski pohod k Bolnici Celje-Travnik nad Ljubnom, dne 9. maja pa bo spominski pohod na Paški Kozjak, združen pa bo z zborom poslancev Savinjskega MDO. Prav gotovo se bodo planinci udeležili tudi pohoda ob žici okupirane Ljubljane, v sredini junija pa bodo obudili spomin na celjsko četo. To je le del njihovega programa, v načrtih pa imajo še druge prireditve.

Odziv je bil dober

Konec decembra so v dvorani gasilskega doma v Žalcu podpisovali planske dokumente za naslednje srednjeročno obdobje. Potrjevanje temeljnih razvojnih usmeritev je potekalo v znamenju velike udeležbe, saj je planske dokumente podpisalo 95 odstotkov vseh predvidenih udeležencev.

Tako so podpisali dogovor o temeljnih družbenega plana občine

za obdobje od leta 1981 — 1985, samoupravne sporazume o temeljnih planov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, samoupravne sporazume o temeljnih planov stanovanjske, komunalne in stavbenozemljiške skupnosti, skupnosti požarnega varstva ter štipendijske politike v občini. Na sliki: Podpisovanje sporazumov.

T. TAVČAR

SKUPŠČINA OBČINE ŽALEC
Uprava za družbene prihodke

Javna razprava o osnutkih dopolnil ustave SFRJ in SRS ter statuta občine Žalec

Na pobudo predsednika Tita o kolektivnem vodstvu in sklepu CK ZKJ o konkretnih ustavnih in statutarnih spremembah tečejo javne razprave o osnutkih sprememb Ustave in statuta občine ter samoupravnih interesnih skupnosti.

V tej smeri je Občinski sindikalni svet Žalec posredoval vsem osnovnim organizacijam pa tudi članom predsedstva in sveta ustrezna krajša pojasnila o bistvenih spremembah, nakar bi na podlagi pripomb strnili konkretne predloge za navedene spremembe. Prav je, da bo ta izredno pomenbna akcija kar najbolj množično zajela občane.

V osnutku I. amandmaja Ustave SFRJ so razčlenjena načela o kolektivnem vodstvu, odločanju in odgovornosti. Amandma zavezuje vse organe, da delujejo v okviru svojih pravic in odgovornosti, in da so pri tem dolžni uresničevati odločujoč položaj delavcev v družbi, da so člani teh organov odgovorni in enakopravni pri svojem delu ter da so dolžni delati v skladu s pooblastili in po načelih delegatskega sistema in na tak način, da je vsak trenutek možno imeti družbeni nadzor nad njihovim delom.

V II. amandmaju je določena samo, zgornja meja trajanja mandata izvoljenih oziroma imenovanih funkcionarjev in nosilcev javnih funkcij z zgornjo mejo štiri leta. Ta doba pa je usklajena z mandatno dobo predsednikov teh organov. Voljeni in imenovani funkcionarji se lahko volijo oziroma imenujejo največ dvakrat zaporedoma in tretja izvolitev ni več možna.

Za funkcionarje sodišč in drugih pravosodnih organov se to določilo ne upošteva kot rotacija, marveč kot reelekcija, tako da jim mandatna doba lahko traja tudi dalje.

V III. amandmaju se obravnava mandat predsednika in podpredsednika skupščine SFRJ ter predsednikov zborov, ki se lahko izvolijo največ za dobo enega leta in to vsakič iz druge republike oz. pokrajine.

IV. amandma o ustavi SFRJ se tihaša na predsedstvo, katerega sestavljajo po en član iz republik oz. pokrajin, ki ga volijo republiške oziroma pokrajinske skupščine ter o članu, ki je po statutu ZKJ tudi član predsedstva SFRJ.

V V. amandmaju obravnava izvolitev in mandat predsednika in članov ZIS, kjer opredeljuje, da je predsednik lahko izvoljen za dobo štirih let brez možnosti ponovne izvolitve ter da člani ZIS ne morejo biti izvoljeni več kot dvakrat za isto funkcijo. Hkrati obvezuje ZIS, da je treba

po dveletnem delovanju podati poročilo o izvrševanju svojih funkcij, o odgovornosti za stanje na vseh področjih življenja v skladu s pristojnostjo in odgovornostjo federacije.

Tudi v VI. amandmaju je opredelitev mandata funkcionarjev, ki vodijo zvezne upravne organe – ti so lahko imenovani za isto funkcijo največ dvakrat zaporedoma.

V VII. amandmaju se določa mandat sodnikov ustavnega sodišča, ki traja osem let in ne morejo biti izvoljeni ponovno, s tem da se predsednik voli za dobo enega leta in to vsakič iz druge republike oziroma pokrajine.

V I. in II. amandmaju Ustave SRS so povzeta določila teh dveh amandmajev Ustave SFRJ. Amandmaji pa ne posegajo v konkretne mandate funkcionarjev občinskih skupščin in izvršnih svetov, marveč prepuščajo to samoupravno pravico občinskim skupščinam.

V III. amandmaju je določena sestava predsedstva SRS, ki šteje sedem članov. Predsednika predsedstva voli republiška skupščina za dobo enega leta in je lahko največ dvakrat zapored izvoljen za to funkcijo.

IV. amandma ustave SRS obravnava mandatno dobo predsednika IS, ki pa ne more biti izvoljen dvakrat za isto funkcijo, dopušča pa se dvakratna mandatna doba članom IS, republiškim sekretarjem in drugim republiškim funkcionarjem, ki vodijo republiške upravne organe. Konkretno se določa način glasovanja, ki je polnoveljavno z večino glasov vseh članov.

V V. amandmaju določa sestav ustavnega sodišča, ki šteje devet sodnikov, ki se volijo za dobo osmih let, predsednik pa za dobo enega leta in je lahko izvoljen največ dvakrat zaporedoma.

OBRAVNAVA STATUTARNIH SPREMENB OBČINE

V javni obravnavi bodo zajete tudi statutarne spremembe občine in sicer 192. člen, kjer predlagajo za predsednika in podpredsednika občinske skupščine dve varianti in sicer za mandatno dobo enega in dveh let s tem, da sta lahko izvoljena največ dvakrat zaporedoma. V statutarnih spremembah (v 195. členu) omenjajo za predsednike zborov kot predlog mandata za eno ali dve leti z dvakratno možno izvolitvijo. V 238. členu je predložena sprememba glede izvolitve članov IS in sicer:

– Za predsednika IS ne more biti izvoljena ista oseba dvakrat zaporedoma

– Predsednika in podpredsednika ter člane IS izvoli občinska skupščina za štiri leta.

Člani IS, občinski sekretarji ter drugi z zakonom ter občinskimi odloki določeni občinski funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe, so lahko največkrat dvakrat zaporedoma izvoljeni oziroma imenovani na isto funkcijo. Ravno tako je predvidena sprememba 241. čl., ki se nanaša na odločanje in sklepanje IS – ta lahko polnoveljavno odloča ob navzočnosti večine članov IS.

V predlogu je dalje rečeno, da se mandat predsednikov skupščin in funkcionarjev SIS-ov določi enako, kot to velja za predsednika in funkcionarje občinske skupščine.

O vseh osnutkih bodo oziroma razpravljajo vse osnovne organizacije na sindikalnih sestankih. Krajevne organizacije SZDL bodo javno razpravo zaključile do 20. januarja, med tem ko bo v organizacijah združenega dela razprava trajala nekaj dlje. Na rob naj zapišemo, da so v okviru Občinske konference SZDL in Občinskega sindikalnega sveta Žalec izdelali program javne razprave z vsemi izhodišči. Ob tem je pomembno poudariti, da so celotno razpravo povezali z aktualnimi družbenoekonomskimi vprašanji. V posameznih skupnostih oz. organizacijah je razprava zajela tisto problematiko, ki je specifično povezana z njihovim delom in je hkrati tudi najbolj problematična.

SPREJEM IN POGOVOR Z DUHOVNIMI

Predsednik občinske konference SZDL Žalec Ivan Robič je v okviru koordinacijskega odbora za odnose z verskimi skupnostmi priredil novoletni sprejem za duhovnike rimokatoliške cerkve, ki živijo in delujejo v naši občini.

Na sprejemu, ki so se ga udeležili tudi predsednik skupščine občine Vlado Goršek, predsednik IS Jože Jan, predsednik komisije za odnose z verskimi skupnostmi Janez Meglič in sekretar sekretariata za notranje zadeve pri skupščini občine Žalec Ciril Prezelj, so ugodno ocenili odnose med verskimi skupnostmi in našo samoupravno socialistično družbo.

Lepo priznanje žalskim vzgojiteljicam

Podeljeni zlati sindikalni znak nedvomno pomeni visoko priznanje vzgojiteljicam vzgojnovarstvenega zavoda Janko Herman iz Žalca. Zato je prav, da temu dogodku posvetimo naslednji reportažni zapis izpod peresa J. Volfa, ki se je pogovarjal s predsednico sindikata Vido Štinglovo v Preboldu.

Vida Štingl ni kak star aktivistični tip, temveč čedno, komaj 22 let staro dekle. Poročena je že in prav poroka s fantom iz Žalca jo je iz Hrastnika pripeljala v Savinjsko dolino. Za sedaj je mlada družina brez otrok, pa tudi brez lastnega stanovanja.

„Za dobro delo sindikalne organizacije nimam dosti zaslug, saj sem prišla v Žalec šele marca lani in komaj lani januarja so me izvolili za predsednico sindikata (kmalu po prihodu so jo vključili v izvršni odbor). Tako samo nadaljujemo že prej utečeno sindikalno delo, ki ga je pred menoj vodila Martina Golob.“

– V utemeljitvi predloga je med drugim rečeno, da v vašem zavodu vzdržujete ze-

lo dobre medsebojne odnose.

„To lahko potrdim iz lastnih izkušenj. Tako v Žalcu kot v Preboldu so me lani zelo lepo sprejeli, tako da sem se lahko hitro vključila. Pri nas je tako, da vsako brez strahu pred zamerami ali posledicami povem, kar misli. Zahrbnega ravnanja ne poznamo. Tako vsako stvar, ki se morebiti pojavi, hitro razčistimo, ne da bi se odnosi skalili. Dobri medsebojni odnosi se kažejo tudi med enotami v posameznih krajih.“

– Pravijo, da v vaši sindikalni organizaciji ne poznate nesklepčnosti, čeravno so delavke raztresene od Petrovč do Vranskega.

„Sindikalno delo teče večinoma v štirih sindikalnih skupinah, to je v Žalcu, Petrovčah, Šempetru in Preboldu. Udeležba na teh sestankih je res večinoma zelo dobra, čeravno imamo vse seje izven delovnega časa. Sestanemo se trikrat ali štirikrat letno. Ker pa se izvršni odbor sestane enkrat na mesec, vodnje skupin in drugi člani izvršnega odbora, pa referenti interesnih dejavnosti članke sindikata obveščajo, kaj se dogaja in kaj

pripravljamo. Pomagajo tudi oglasne deske. Občasno izdajamo tudi svoje „vesti“.

Sindikalna organizacija v VVZ Janko Herman ima močan vpliv v zavodu, tako da so predlagatelji odličja upravičeno zapisali, da se v tej hiši nič ne zgodi brez sodelovanja sindikata. Sindikat je tako močna podpora v delu samoupravnih organov, v številnih delegacijah sicer meni, da dela delegacij še v celoti niso razvili tako, kot bi bilo treba, pri čemer pa je bolje za občinska zbora kot za interesne skupnosti.

Zlati znak sindikatov seveda ni prvo priznanje, ki ga je za svoje delo dobila ta sindikalna organizacija. Pred dvema letoma so dobili srebrni znak zveze sindikatov, še prej vrsto drugih priznanj, tudi nagrado občine Žalec, pa priznanja za kulturno in telesovzgojno delo. Omeniti moramo uspešno sodelovanje s krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami, kar je v veliki meri pripomoglo, da so hitreje reševali probleme novih prostorov in igrišč, skratka, da so razvili varstvo otrok v občini do sedanjega obsega in kakovosti.

Razvojne možnosti drobnega gospodarstva

Drobno gospodarstvo – pri tem mislimo zlasti na storitvene dejavnosti, ki jih najbolj primanjkuje – predstavlja pomembno dopolnilno vejo gospodarstva v žalski občini. Očitno je, da smo v povojnem obdobju marsikaj zamudili, zato ima razvoj drobnega gospodarstva še naprej pomembno mesto.

Pa pogledjmo, kako je z našim drobnim gospodarstvom: V minulnem letu smo imeli v žalski občini registriranih 486 obratovalnic. K tej številki smo pristeli 73 gostiln, nad 100 avtoprevoznikov skupno s 1149 zaposlenimi delavci in 72 popoldanskih obrti. Število obrtnikov se sicer večja, žal pa imamo primere, da nekatere storitvene obrti hitro usihajo, kar še posebej velja za

krojače, čevljarje in podobne storitvene dejavnosti.

Na podlagi trenutnega stanja in načrtovanih potreb naj bi do leta 1985 na novo zaposlili v teh dejavnostih 449 delavcev, tako da bi se skupno število zaposlenih v samostojnem delu povečalo na 1600.

Iz analitične ocene kooperacijskih razmerij z družbenim sektorjem, ki jo je izdelala Medobčinska gospodarska zbornica v Celju, so ob vse večjem povpraševanju industrije po teh storitvah kapacitete v glavnem zasledene. Gre za serije veznih elementov iz sestavnih delov za potrebe nosilcev proizvodnje, to je večjih gospodarskih organizacij. Ker gre za manjše serije, se industriji ne izplača delati te reči, zato išče kooperante.

Pomeni, da bo v naslednjih letih treba te kapacitete širiti in razvijati, hkrati pa ne smemo pozabiti na razvoj storitvenih obrti. Krajevne skupnosti lahko veliko pomagajo pri iskanju in zagotavljanju primerne lokacije za delavnice ob preurejevanju starih in izgradnji novih stanovanjskih naselij.

V ta skupna prizadevanja naj bi se vključile tudi banke, saj je očitno, da brez kreditov ne bo možno izvesti zastavljenih nalog. Pri tem ne gre le za adaptacije in novogradnje, marveč tudi za novo tehnologijo, za nakup potrebnih strojev in orodij. Ob večji družbeni pomoči bo možno drobno gospodarstvo razviti v korak s potrebami našega gospodarstva in potrošnikov.

K. L.

OD 15. JANUARJA 1981
DO 15. FEBRUARJA 1981

SPET PRILOŽNOST,
DA SE POČENI OBLEČE
VSA DRUŽINA

V VELEBLAGOVNICI
namna
ŽALEC!

RAZPRODAJA

PRI

namna

MOŠKA – ŽENSKA in OTROŠKA ZIMSKA KONFEKCIJA
MOŠKA – ŽENSKA in OTROŠKA ZIMSKA OBUČEV
MOŠKE – ŽENSKA in OTROŠKE PLETENINE
MOŠKE SRAJCE in ŽENSKA BLUZE

DO
30 – 40%
ZNIŽANIH PRODAJNIH CENAH

Marija Korent nam je pokazala klet, v kateri je bil v jeseni leta 1941 ustanovni sestanek odbora OF v Grižah.

Spomini na prvi odbor OF v Grižah

Letos krajani v Grižah praznujejo tri pomembne obletnice: 60-letnico delovanja Svobode, 40-letnico ustanovitve prvega odbora OF in 20-letnico prvega občinskega praznika, ki je bil v Grižah.

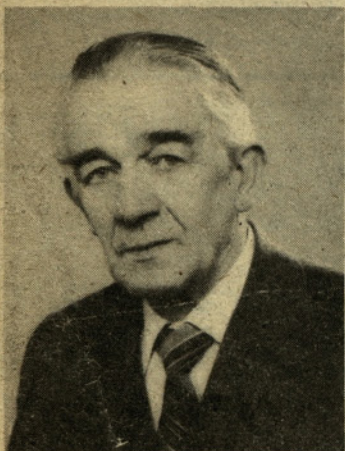
Krajani nameravajo vse naštejte obletnice in pomembne dogodke strniti in osvetliti v posebni publikaciji. Naš zapis govori o ustanovitvi prvega odbora OF, pa tudi o prvih akcijah domačinov.

Ustanovnega sestanka v Joškovi kleti se udeležena Rafko Funkl in Ludvik Jurhar še dobro spominjata. Ob tem bi zapisali, da so se leta sicer odmaknili, in da spomini niso več tako sveži kot prva poveljna leta, vendar pa ne glede na kronološko zaporedje osvetljujejo takratne dogodke in akcije: Rafko Funkl: „Pobudniki za ustanovitev prvega odbora OF v Grižah so bili komunisti in prvoborci Peter Šprajc, Rudi Cilenski, Albin Vipotnik in še nekateri. Na sestanku sva bila povabljeni tudi z Jurharjem.

Ludvik Jurhar: „Bilo je v prvem letu okupacije, ko sem nekega dne srečal v hosti pri Mirosanu Petra Šprajca. Dejal mi je, da bo treba ustanoviti odbor OF in pričeti z akcijami proti okupatorju. In tako smo se na pragu jeseni nekega večera dobili v Joškovi kleti. Iz kleti je bil vhod v nekakšen bunker, v katerem smo bili varni pred vohiljci.“

Na tem ustanovnem sestanku odbora OF so se med drugim dogovorili, da bodo na vidna mesta izobesili slovenske zastave in tako okupatorjem povedali v brk, da naš narod ne bo nikdar hlapčeval.

In tako se je zgodilo, da je nekega jutra v oktobru 1941. leta na najvišji smreki v Limber-

Rafko Funkl

gu zavihrala slovenska zastava. Nemci so bili besni, hodili so si ogledovat to, po njihovem mnenju nezaslišano predznanost in

vohljali po hišah, kdo bi izobesil zastavo.

„Ne vem!“ so rekli domačini, naskrivaj pa so se muzali in bili ponosni na to akcijo. Prišli so tudi k Jošku (njegovi pravi priimek je Korent) in odsekali: „Smreka, na kateri visi zastava, je vaša, ste morda to storili vi?“

Korent je kajpak zanikal in se delal nevednega. Dejal je: „Smreka je res naša, a zastave na njej nisem izobesil. Še slutim ne, kdo bi to bil.“

A je bil on tisti, ki je v temni noči splezal na smreko in izobesil zastavo tako, kot so se dogovorili na sestanku v kleti. Ko so Nemci zahtevali, naj spleza na drevo in sname zastavo, se je takole odrezal: „Tega ne bom delal, kajti kdo ve, če smreka ni zaminirana.“ Ker si nihče ni upal splezati na smreko, so Nemci Jošku veleli, da naj jo poseka. Z bratom sta potlej smreko posekala in tako so se Nemci dokopali do zastave.

Akcija članov prvega odbora OF v Grižah je imela velik odmev, saj so bili to prvi zanesljivi znaki odpora proti okupatorjem. Pri tem naj pomenimo še to, da je Joško veljal za dobrega telovadca in nasploh za zelo domiselnega človeka, zato je zlahka izpeljal to nalogo.

Člani odbora OF so potlej uspešno opravljali še druge naloge. Prišlo je tudi do izdaje, vendar se je med tem plamen upora že močno razširil. Številni domačini so odšli v partizane, nekateri med njimi so tudi padli.

Ko smo se pred dnevi pogovarjali z danes 70-letno Marijo Korentovo, nam je o tistem sestanku leta 1941 povedala tale dogodek: „Bilo je proti koncu septembra, lahko, da je bil tudi oktober, ko sem v naši drvarnici našla Petra Šprajca. „Tvojega moža čakam,“ je dejal. Ker ga ni bilo doma, sem odhitela h sosedu, kjer se je mudil. S Šprajcem sta se potlej dogovorila glede sestanka. Čeprav se ga nisem udeležila, sem vedela, o čem se možje pogovarjajo. Čeprav takrat še ni bilo tako nevarno kot pozneje, sem za vsak primer oprezala pred hišo, da ne bi prišlo do kakšnega presenečenja.“

Rafko Funkl: „Ko smo končali sestanek in se vračali iz kleti, je bila že trda tema. Pred hišo smo zagledali nekakšno postavino, a je bila domača gospodinja. Ko smo jo pobarali, zakaj stoji pred hišo, je dejala, da smo bili v kleti malce preglašni, zato je bila na straži. Tk. L.

Krašovčeva kmetija v Pongracu...

Krašovčevih v Pongracu ni težko najti, saj stoji domačija blizu ceste, ki se vzpenja na Hom. Pred leti na novo pozidan hlev, silosi, traktor in druga mehanizacija, vse to kaže, da tu napredno gospodarijo.

Doma sem našel samo ženski, med tem ko sta gospodar Franc Krašovc in sin Ivan obdelovala les v bližnji hosti. „Nista daleč, ju bomo poklicali!“ je rekla mlajša Sonja in res sta se oba moža presenetljivo hitro pojavila na hišnem pragu. Opravičil sem se, da sem ju zmotil pri delu, Krašovca pa sta se na široko nasmehnila in rekla: Kaj bi ti, saj sva že vse postorila!“

Sedeli smo v topli kuhinji in pomodrovali o gospodarjenju na kmetiji. Ugotavljala sta, da je hlev, ki so ga zgradili pred leti s kreditom, danes že premajhen, zato so ga s prizidkom razširili. Vse kaže, da so se Krašovčevi usmerili v živinorejo, od katere si obetajo večje dohodke.

No, ob zadnjih podražitvah je tudi na takšni kmetiji, kjer postorijo vse sami, usahnili dohodek in tega Krašovca nista skrivala. V hlevu sem našel 30 goved, od tega pet krav, ostalo pa so pitanci. Za zdaj imajo največ od prodaje mesa, nekaj pa iztržijo tudi pri mleku. Takole 7000 do 8000 kg mesa lahko letno prodajo, poleg tega pa še prodajo nekaj lesa in manjše količine mleka. To je v glavnem vse. Ivan je v službi, dela v bližnjih Grižah.

„Delam, da prihaja denar v hišo,“ pravi mladi Krašovc. Starša nista več mlada, a sta še ogreta za delo, pa tudi snaha je v hiši in v prostem času tudi Ivan rad poprime za delo. Žal ima še druge dolžnosti kot

predsednik vaškega odbora v Pongracu. Vsak teden so kakšni sestanki, lani so gradili cesto, sedaj napeljujejo telefon, skratka vsako leto je kakšna akcija.

Zanimivo je, da Krašovci pridelajo domala vso mrvo doma na kmetiji. Pravijo, da so močna krmila predraga. Silosa v glavnem napolnijo s travo in lucerno, koruze pa za zdaj ne pridelujejo za silažo.

Sin Ivan ima tako kot oče veliko veselje do zemlje in očitno bo nasledil kmetijo. Rekel nam je, da bo prišel čas, ko bo moral pustiti službo in se povsem posvetiti kmetiji, kajti starša bosta zemljo pa tudi težja dela morala opustiti oziroma predati mladima.

Franc Krašovc: „Že od nekdaj sem rad delal na zemlji, čeprav so bili nekoč bolj trdi časi za kmeta. Ker ni bilo mehanizacije, smo vse bili primorani postoriti z volmi in rokami, pa tudi hranili smo se bolj skromno kot danes. Bili smo veseli, če je bil vse leto koruzni kruh na mizi, in ko smo šolarji odhajali v šolo, smo vzeli za malico le kakšno jabolko.“

Ivan Krašovc: „V hlevu imamo sivo rjavo govedo. Prizadevamo si, da bi se s pravilno od biro najboljših živali, pa tudi z nakupom telet v nekaj letih dokopali do boljše črede, takšne, ki bi dajala več mleka. Računar da bi lahko imeli do 12 av, kar bi pomenilo izdatke viške mleka, ki bi ga usmerjali za trg.“

Mlada Krosovcova imata tri otroke, od katerih najstarejši hodi v šolo in tudi že kaj pomaga na kmetiji.

Lz. Tk.

S pogostitve starejših krajanov v Žalcu

Prisrčna srečanja z upokojenci

Uredništvo je po novem letu prejelo več pisem naših bralcev – upokojencev, v katerih se zahvaljujejo delovnim kolektivom za prisrčne novoletne sprejeme in pogostitve.

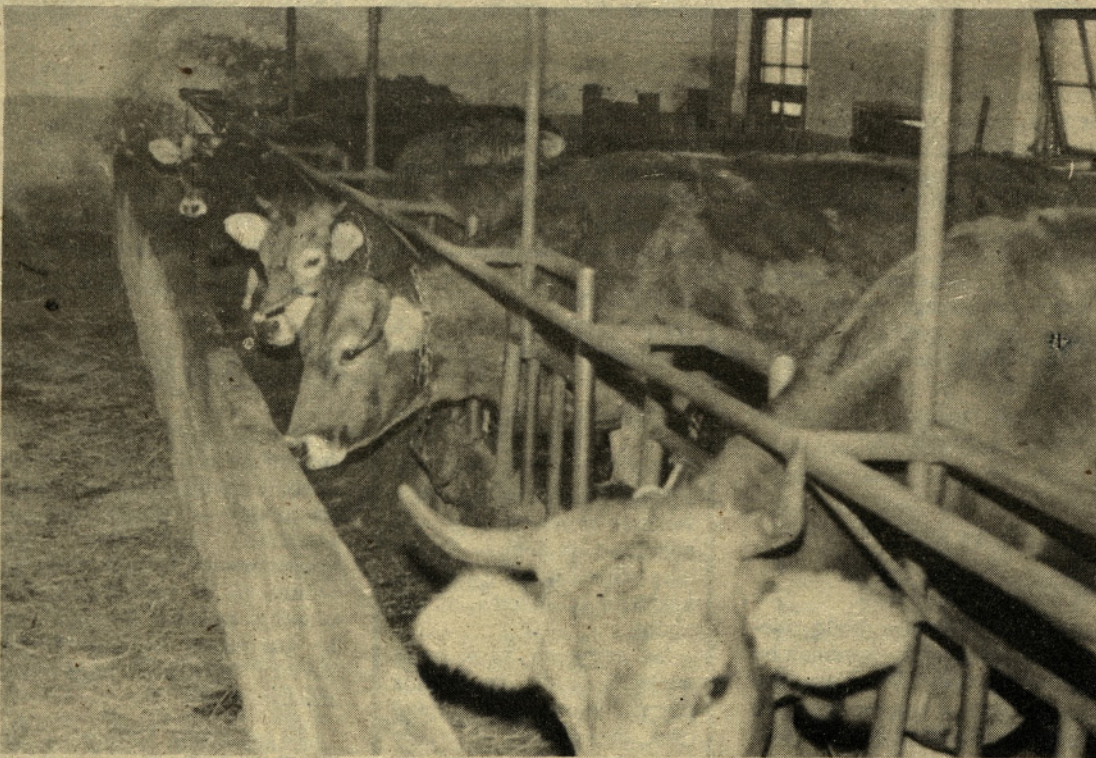
Kot vsako leto so tudi letos v trgovskem podjetju Savinjski magazin pripravili srečanje svojim upokojenim delavcem. Povabljeni so bili v kolektivu prisrčno sprejeti. Direktor Tone Privošnik jih je seznanil z uspehi, načrti in problemi delovnega kolektiva ter jim je hkrati čestital za novo leto. Upokojenci so prejeli tudi darilo v obliki bonov. Žal pa na teh srečanjih upokojenci ugotavljajo, da jih je vedno manj. Tako

so se spomnili z minutomolkom preminulega bivšega direktorja Franca Cokana. Upokojenci so odhajali s prijetno zavestjo, da jih delovni kolektiv ni pozabil.

Srečanje starejših krajanov so priredili tudi v krajevni skupnosti Liboje. Upokojencem je spregovoril predsednik krajevne konference SZDL Jernej Koštomaj, najstarejši krajan, 93-letni Fani Podpečanovi pa so izročili šopek cvetja. DPD Svoboda Liboje in šolska mladina so upokojence razveselili s kulturnim programom. Bilo je to prisrčno srečanje, ki se ga bodo upokojenci še dolgo spominjali.

V krajevni skupnosti Griže se je na novoletnem sprejemu zbralo okoli 120 starejših krajanov. Posebne pozornosti sta bila deležna zakonca Ocvirk in Migojnic, ki sta v letu 1980 praznovala 60-letnico skupnega življenja – biserno poroko. Udeležence je pozdravil predsednik sveta KS Henrik Krušnik, kulturni program pa so pripravili podmladkarji RK, mladinci in člani Svobode.

V počastitev krajevnega praznika v Žalcu je bilo prisrčno srečanje krajanov starih 70 in več let. Udeležilo se ga je okrog 100 starejših krajanov. Poleg pogostitve so jim učenci VVZ, obeh osnovnih šol in Centra za usmerjeno izobraževanje ter oktet Savinja pripravili zanimiv kulturni program. Prireditelja sta bila krajevna organizacija RK in krajevna skupnost Žalec.

Kmetija si obeta največji dohodek od živinoreje.

Steklina trka na vrata naselij...

Potepuški (neprikljenjeni) psi in tudi mačke so lahko raznašalci te nevarne bolezni. Nerazumljivo je, da se lastniki ponekod ne zmenijo za vsa opozorila in odredbo o obveznem privezovanju psov. Doklej tako?

V Savinjskem občanu smo že nekajkrat opozorili na nevarnost pred steklino, ki se je razpasla tudi po naši občini. Člani LD so sicer pokončali že nad 400 lisic, od katerih je bilo najmanj 41 steklih, od stekline pa sta bila okužena tudi en jazbec in ena srna.

Ker se v februarju in marcu poostri nadzor nad lisicami in drugimi živalmi, ki so prenašalke stekline. Med slednje spadajo predvsem psi in mačke, kar je zelo nevarno, ker gre za domače živali, ki se družijo z ljudmi.

Zelo so nepredvidni in malomarni vsi tisti krajani, ki se še vedno ne zmenijo za prepoved oziroma odredbo o obveznem privezovanju psov pa tudi mačk.

Še vedno namreč opazimo, da te živali svobodno tekajo ne le po vasi, marveč tudi po bližnjih hostah in travnikih in tako kaj lahko pridejo v stik z lisicami. Le malokdo je ustrelil potepuškega psa ali mačko, pa čeprav je to dolžan storiti v interesu nas vseh. Vse kaže, da lovci oklevajo zato, ker se ne bi radi zamerili lastniku, zlasti če so to sosedeje.

Zato je zanimiv predlog, naj bi za potepuške psi in mačke bližnjih lovci iz drugega kraja in tako ne bi prišlo do zamere med sosedi in očitkov, češ, sosed si, pa si mi pokončal psa.

V glavnem so ljudje že obveščeni, da občinska skupščina izplača za vsako uplenjeno lisico po 400 dinarjev, Lovska zveza pa še 600 dinarjev in tako prinašalec ubite lisice prejme 1000 dinarjev. Čeprav so bili lovci in ostali krajani že opozorjeni na previdno ravnanje za ubito lisico, za katero domnevajo, da je bila stekla, ne bo odveč, če še enkrat opozorimo, da se takšne živali ne sme dotikati z golimi rokami, marveč je treba to početi le primerno zaščiteno s plastičnimi ali podobnimi rokavicami, potlej je treba žival spraviti v polivinilasto vrečo in jo odpeljati do najbližje veterinarske postaje ali druge strokovne osebe, ki ukrene potrebno, da bo lisica pregledana, če je stekla. Opozorilo velja tudi za tiste živali, ki jih je slučajno na

cesti povozil avto ali drugo vozilo.

Vsi lovski psi so bili že dvakrat cepljeni proti steklini, prav tako pa tudi lovci, lovski čuvaji in drugi krajani, ki b lahko prišli v stik z lisico.

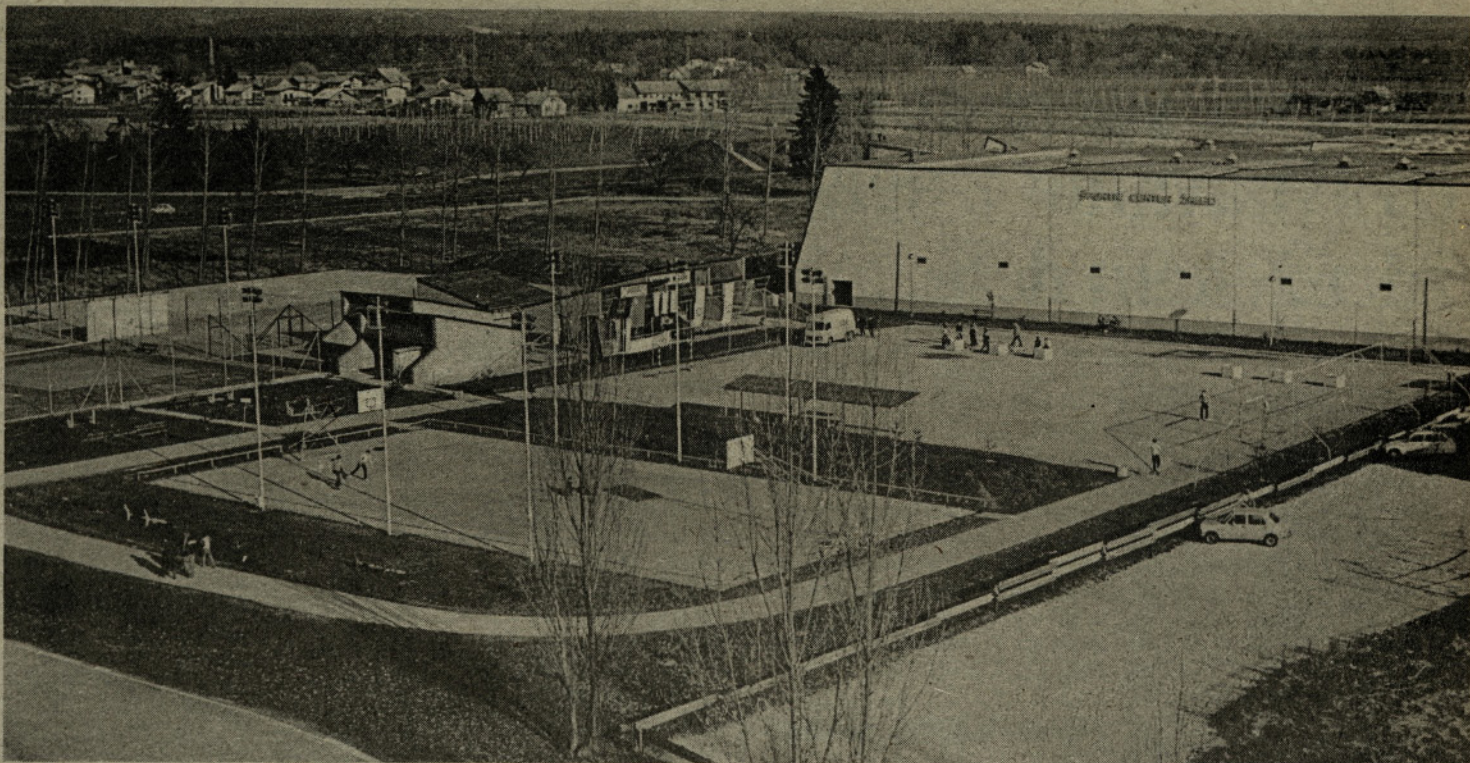
Lastnikom psov in mačk, k živali ne prikdepajo ozirom zapirajo bi zastavil vprašanje Kako bi jim bilo, če bi njihov pes ali mačka bila prenašalca stekline in bi okužila njihove otroke. Zadeva bi kaj lahko tragično končala, češar si ne ždimo. V naši občini so že v šestih primerih stekle lisice napadle pse na verigi in sicer v dveh primerih v Andražu, po en primer pa so zabeležili v Podvinu, Gotovljah in na Dobrovljah. Ob tem se velja resno zanimali

Si. On

Razgovor v TVD Partizan Žalec:

Množična aktivnost na področju telesne kulture

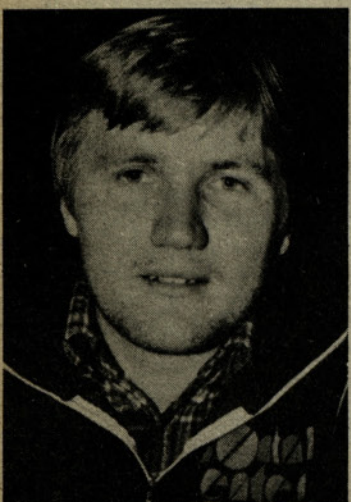
Žalski Športni center sodi med najlepše v Sloveniji

Boža Pinter

Silvo Marič

Jani Rehar

Ivo Podpečan

Ni naključje, da v žalski občini zlasti še v zadnjih letih posvečamo veliko skrb razmahu telesne kulture. Ta skrb se zrcali ne le v množični, lahko bi rekli načrtni vzgoji mladih, marveč tudi v izdatnih družbenih sredstvih, ki jih namenjamo za izgradnjo novih športnih in drugih rekreacijskih objektov.

V občini deluje 55 telesno-kulturnih organizacij. Po številu sodelujočih so zlasti množična športna društva in pa TVD Partizan – teh je 13. Z željo, da bi bralce поблиže seznanili z delovanjem, uspehi, pa tudi problemi, s katerimi se spoprijemajo ta društva, smo pripravili v TVD Partizan Žalec razgovor za okroglo mizo. Poleg predsednika društva Jožeta Cerovška in sekretarja Mirana Vovka so se razgovora udeležili naslednji vaditelji in vodje sekcij: Silvo Marič, Ivo Podpečan, Božena Pintar, Vido Samardžič, Zoran Vučer, Stanka Bukovnik, Drago Žlender, Iztok Božiček, Jani Rehar, Milan Čremožnik, Franc Kekec in gospodar društva Jože Pavlič.

Ker nam prostor ne dopušča, da bi v naš zapis zajeli vse izrečene ugotovitve in misli, se omejujemo zgolj na bistvene ugotovitve:

Jože Cerovšek: „Športni center Žalec pomeni bogato dediščino – zgodovine telesne kulture v Žalcu. Dolgo je tega, ko so se v starem domu Partizana kalile vrste klenih športnikov, ki so bili ponos ne samo žalskemu, temveč tudi slovenskemu športu. Za starim domom Partizana je vzniklo prvo športno središče v Žalcu.

Razvoj Žalca, urbanizacija in njegov gospodarski razvoj je zahteval tudi prestavitev središča športnega življenja z lokacije „za Juteksom“ v povsem novo okolje, polno dolgoročnih ciljev Niz imen, ki so najtesneje povezana z dolgoletnimi deli, naporji in zaupanjem, da bo tako smela, dolgoročna in pred leti težko razumljiva odločitev za samo lokacijo, nov koncept in nov korak v razvoju telesne kulture Žalca in občine, doživela v tako kratkem času polno potrditev, upravičenost in afirmacijo v najširšem krogu slovenske, jugoslovanske in tudi mednarodne športne javnosti. Veseli smo, da so vsa ta prizadevanja padla na plodna tla.“

MLADI SO ZAGRETI ZA KARATE

Silvo Marič – vodja karate sekcije: „Naša sekcija deluje že šesto leto. Ima 50 do 60 članov, ki redno trenirajo trikrat v tednu. Zajema vse od pionirjev začetnikov do vrhunskih članov. Lahko bi rekli, da je karate v mladinah zelo priljubljen športna dejavnost. Vse od leta 1978, ko smo se pridružili slovenski karate ligi, na lanskoletnem tekmovanju smo zasedli II. in III. mesto. Lahko bi rekli, da imamo dobre pogoje za delo. Za dan mladosti bomo poleg obstoječih asfaltnih, odprli še dve pešeni igrišči, kar bo za nas velika pridobitev.“

pritegnila zlasti mlade. Pomembno je, da ob starejših članih in članicah vzgajamo mladino.“

Med člani sekcije je dosegel največji uspeh Jože Hudovernik, ki je na mladinskem republiškem prvenstvu zasedel prvo mesto, na državnem prvenstvu v Skopju pa tretje. Aleksandra Žibrat je še pionirka, a je že na republiškem prvenstvu bila druga.

Jože Hudovernik: „Zaradi uspešnejšega dela in boljšega pregleda smo razdeljeni po skupinah. Dvakrat letno pripravimo začetniški tečaj. Pri tem športu je treba računati na velik osip, kdor ni dovolj vztrajen, odpade.“

Med žalskimi karateisti bi omenili še Anico Žužo, nosilko rjavega pasu in mojstrsko kandidatino. Sekcija tudi letos sodeluje na raznih tekmovanjih.

Zoran Vučer – vodja teniške sekcije: „Delujemo že osmo leto, trenutno imamo 68 članov, od tega je 20 pionirjev. Redno vadimo skozi vse leto. V prof. Silvu Laknerju imamo sposobnega in dobrega trenerja. Sodelujemo v slovenski republi-

Milan Čremožnik

metno vrsto. Tekmujejo v savinjsko-koroški-saleški ligi. Med mladimi vlada za nogomet veliko zanimanje, saj vključujejo 60 pionirjev. Imajo redno telovadbo dvakrat tedensko po dve uri.

REK REACIJA STAREJŠIH ČLANOV

Drago Žlender: „Imamo sekcijo starejših članov rekreativcev. Igramo nogomet in se tako razgibavamo. Vaje so dvakrat v tednu, od pomladi do jeseni na prostem, pozimi v športni dvorani. Tako že 11. leto. Smo različne starosti. Najstarejši član ima 48 let, a je še gibčen kot mladi.“

Božena Pintar: „Vadim košarko. Trenutno sodeluje 15 do 20 mladink. Dobimo se dvakrat na teden in vadimo.“ Tekmujejo v medobčinski ligi s Celjem, Slovensko Slatino in Lajšo. Rade bi se pridružili slovenski karate ligi, na lanskoletnem tekmovanju smo zasedli II. in III. mesto. Lahko bi rekli, da imamo dobre pogoje za delo. Za dan mladosti bomo poleg obstoječih asfaltnih, odprli še dve pešeni igrišči, kar bo za nas velika pridobitev.“

metno vrsto. Tekmujejo v savinjsko-koroški-saleški ligi. Med mladimi vlada za nogomet veliko zanimanje, saj vključujejo 60 pionirjev. Imajo redno telovadbo dvakrat tedensko po dve uri.

Jani Rehar vodi košarko. Dvanajst fantov starih od 20 do 26 let. Večina je že igrala v slovenski ligi. Redno vadijo, letos sodelujejo v medobčinski ligi.

Iztok Božiček vodi sekcijo starejših članov, ki najraje „nabijajo“ košarko. Zadnji čas so vrsto pomladili z mlajšimi člani. Redno prihajajo skupaj in vsako leto priredijo tudi piknik in tako okronajo svoje delovanje.

Ivan Podpečan je vodja namiznosteniške sekcije. Vadijo trikrat tedensko, tekmujejo v slovenski B ligi, kjer so trenutno drugi. Ne skrivajo želje, da bi se radi uvrstili v slovensko A ligo. Tudi Milan Čremožnik se je zapisal namiznemu tenisu za starejše člane. Trenutno jih je sedem, a jih bo kmalu več.

JEZNI MOŽ NA PRSTE STOPI ...

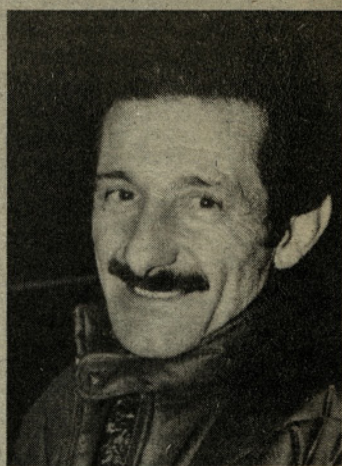
Vsi pravijo, da je Jože Pavlič – gospodar v TVD Partizan zlata duša. Mož je tako zagret za svoje delo, da ne gleda na uro, ko je treba domov. V dvorani, pa na igriščih ga je videti tudi po 18 ur v poletnem času.

Je pa Jože tudi strog in odločen in tako mu nekateri pravijo jezni mož. „Kaj bi ne bil,“ pravi Jože, „če pa posamezniki uničujejo tisto, na kar smo ponosni in smo si s trudom pridobili. To so naša lepo urejena igrišča, naše zelenice, športni center. Zgodi se, da mati pride z otrokom na igrišče. Otrok se igra v peskovniku, potlej Jože za začne nositi pesek na zelenico. Jaz pa dvignem glas in ženska pogleda, kaj je. Nič, pravim le otrok ne sme onesnaževati zelenice, oprostite! Ona pa nazaj: „Kaj te čnarite nad otroki!“

Nekdo odvrže steklenico, ki se razbije, jaz pa pobiram črepinje, da se ne bi kdo porezal in potlej rekel, da ne skrbimo za varnost. Imamo lepo telovadno dvorano. Take zlepa ne najdete. Pa pride ženska z visokimi petkami, sede za mizo, spodaj pa s temi petkami riše osmice po parketu oziroma tleh. Jaz vse to vidim in mika me, da bi jo „pocukal za uho“, a se vzdržim. Nekajkrat se je tudi že zgodilo, da so povzročili škodo tisti, ki bi morali dati zgled. Tega ne bi smeli pozabljati. To, kar imamo, je treba čuvati. Imamo igrišča, ki so za marsikdo zelo draga. Ne smemo biti priznani za ljubitelje, ampak za ljudi, ki imajo odgovornost za to, kar imamo.“

Miran Vovk

Jože Pavlič

Drago Žlender

Stanka Bukovnik

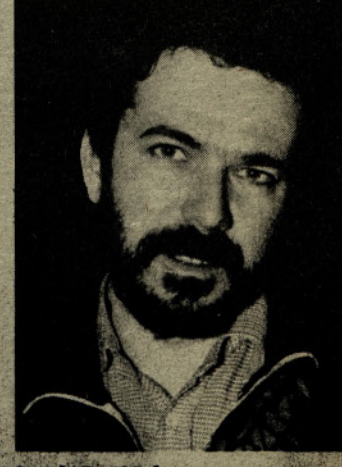
Vido Samardžič

Zoran Vučer

Jože Hudovernik

Iztok Božiček

Tak je Jože Pavlič, strog pa tudi malce jezen, če je treba, sicer pa zlata duša.

In še besede, dve, o sekretarju društva Miranu Vovku. Je zelo priazen in pripravljen na vsa vprašanja. Vse od leta 1978, ko smo se pridružili slovenski karate ligi, na lanskoletnem tekmovanju smo zasedli II. in III. mesto. Lahko bi rekli, da imamo dobre pogoje za delo. Za dan mladosti bomo poleg obstoječih asfaltnih, odprli še dve pešeni igrišči, kar bo za nas velika pridobitev.“

povezuje vse našete pester dejavnosti, bdi nad društvenim delovanjem in je kot tak z Jožetom Pavličem deseterokrat predsednik društva Jožeta Cerovška. Vse od leta 1978, ko smo se pridružili slovenski karate ligi, na lanskoletnem tekmovanju smo zasedli II. in III. mesto. Lahko bi rekli, da imamo dobre pogoje za delo. Za dan mladosti bomo poleg obstoječih asfaltnih, odprli še dve pešeni igrišči, kar bo za nas velika pridobitev.“

Delavce samostojnih obrtnikov izravnavamo z delavci v združenem delu...

Obrt v žalski občini predstavlja pomembno dopolnilno vejo celotnega gospodarstva. Bili so časi, ko se obrt ni razvijala v koraku z industrijo in ostalimi dejavnostmi, danes pa tega ne bi smeli reči.

V našem reportažnem zapisu bomo obširneje spregovorili o tem, kako živijo in se samoupravno udeležujejo delavci, zaposleni v samostojnih obrtih, povezani v svoji osnovni sindikalni organizaciji. Nanizane ugotovitve smo povzeli iz razgovora za okroglo mizo, ki so se ga poleg našega spregovornega urednika udeležili predsednik osnovne organizacije sindikata delavcev pri samostojnih obrtnikih Zdravko Žigon, predsednik komisije za stanovanjske zadeve Danilo Florjančič, predsednik sklada za dopolnilno izobraževanje Stanko Dolar in sekretar

sindikata Franc Kasesnik, ki hkrati opravlja sekretarske posle omenjenega sklada za dopolnilno izobraževanje.

V našem razgovoru so še sodelovali Janez Albreht, ki odgovarja za šport in rekreacijo, frizerska delavka Marija Napotnikova in Jovo Horvat.

NEKAJ OSNOVNIH PODATKOV O DELOVANJU SINDIKATA

Zdravko Žigon: „V žalski občini je pri 252 obrtnikih zaposlenih 646 delavcev, od teh jih je povezanih v sindikalni organizaciji 470. Število članov sindikata se iz leta v leto povečuje, opaziti pa je tudi razvejano dejavnost na raznih področjih delovanja. Med tistimi, ki še niso povezani v sindikatu, a delajo v obrti, je največ delavcev iz drugih občin in republik.“

Za marsikoga je problem v tem, ker po delu odhaja domov v drugo občino in tako mu je sindikalna organizacija od rok. Drži pa, da jih vse več prihaja v pisarno sindikata z različnimi prošnjami, pa tudi predlogi.

Povedal bi še to, koliko delavci v zasebni obrti zaslužijo. Poprečni mesečni osebni dohodek je znašal ob koncu minulega leta v obrti 8520 dinarjev, vendar imamo še vedno primere, ko delavci zaposleni v gostinstvu in frizerstvu ne zaslužijo nad 4500 dinarjev mesečno. To je malo, če upoštevamo sedanje podražitve in tako si prizadevamo, da bi delodajalci tudi tem kategorijam dvignili osebni dohodek na zadovoljivo raven. Imamo pa tudi primere, ko delavci v posameznih delavnih oziroma strokah za služijo tudi po dve poprečni plači, ker pa č delajo po rednem delavniku zaradi nujnih naročil. V tej smeri razmišljamo, kako bi razširili proizvodne kapacitete.

Cprav se število obrtnih delavnic v naši občini v zadnjem času veča, imamo po drugi strani še vedno nekatere deficitarne obrti. Še vedno primanjkuje krojačev, šivilj, čevljarjev, kovačev, pa tudi nekaterih servisov, skratka sto-

ritvenih dejavnosti, ki jih občani potrebujejo.

Menimo, da bo treba več storiti za tiste zdomce, ki se vračajo domov in si želijo urediti delavnice v tem ali onem kraju in začeti obrt. Denar za stroje imajo, marsikje pa se zatakne pri lokalni, bodisi da zdomec ne dobi lokacijskega dovoljenja ali naleti na druge ovire.

V tem pogledu bi pohvalili iniciativo krajevne skupnosti Polzela, ki je sklenila, da bo pomagala zdomcem pri urejevanju in odpiranju obrtnih delavnic oziroma lokalov. Najbolj so seveda zainteresirani za tiste obrti, ki jih najbolj primanjkuje.

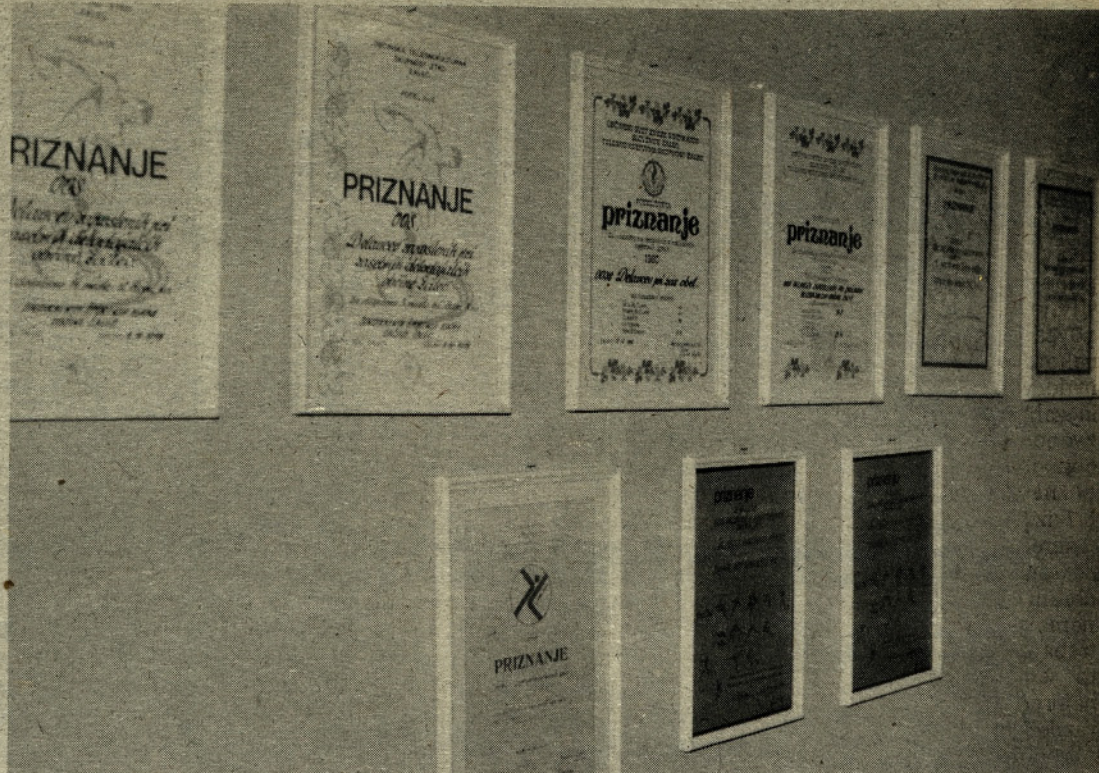
Franc Kasesnik: „Primeri se, da ta ali ona delovna organizacija, v kateri se zdomec zaposli, nima najboljšega odnosa in delavec potlej ni zadovoljen. Tako je prišel v našo pisarno delavec zdomec in potožil, da nadrejeni, sicer veliko mlajši človek, nima pravega odnosa do njega. Razumeli smo ga in mu posredovali drugo zaposlitev. Sedaj ugotavljamo, da je delavec pri novem delodajalcu zelo zadovoljen.“

Zdravko Žigon: „Lahko bi rekli, da so se odnosi tudi v zasebni obrti med delodajalci in delavci izboljšali, spremenili so se v tem, da imajo delavci več pravic. Ugotavljamo, da je vse manj razlik med delavci v zasebni obrti in delavci v združenem delu. To je dobro.“

Povedali bi še, da v našem sindikatu delujejo razne komisije, ki uspešno delajo, skratka, delavci se ne počutijo v ničemer odrinjene.

POMOČ DELAVCEM PRI DOPOLNILNEM IZOBRAŽEVANJU

Stanko Dolar: „V zasebnem sektorju obrti je še vedno zaposlenih večje število nekvificiranih delavcev. Ker pa nova tehnologija, ki si tudi v obrti uspešno utira pot, zahteva od delavcev več znanja, pa tudi strokovne usposobljenosti, posvečamo veliko skrb dopolnilnemu izobraževanju. V ta namen imamo sklad za dopolnilno

Delavci — člani sindikata delavcev pri samostojnih obrtnikih so na tekmovanjih prejeli številna priznanja

izobraževanje, ki pomaga delavcem do večje izobrazbe.

Po družbenem dogovoru odvajajo obrtniki poldrugi odstotek od izplačanih bruto osebnih dohodkov. Iz zbranih sredstev plačujemo šolnino delavcem v okviru pravilnika.

Nekaj števil: v tekočem letu smo omogočili dopolnilno izobraževanje 14 delavcem na tehniških šolah raznih strok, dva delavca sta na višji šoli, 11 delavcev je v kovinarski šoli za kv. delavce, trije so v delovodski šoli, štiri pa dokončujejo osemletko. Pomeni, da se dopolnilno izobražuje 34 delavcev.

Najbrž bi v dopolnilno izobraževanje s pomočjo sklada zajeli še več delavcev, če bi ne bili tako razkropljeni po celi občini. Poleg naštetih oblik dopolnilnega izobraževanja smo omogočili sedmim frizerskim delavcem iz naše občine udeležbo na svetovnem prvenstvu frizerjev v Amsterdamu na Nizozemskem. V preteklem letu je sklad finansiral tudi razne strokovne ekskurzije, med drugim ogled obrtnega sejma v Kranju in muzeja NOB v Begunjah, dalje obisk Dražgoš in ogled spomenika, pomnika dražgoške bitke, ogledali smo si partizansko bolnišnico Franjo, obiskali smo tri delovne organizacije v Železnikih pa vinske kleti v Brdih, kobilarno Lipico in druge pomembne kraje. Takšni obiski so poučni, hkrati pa tudi zblížujejo delavce in obrtnike.

S podobnimi akcijami bomo seveda nadaljevali tudi letos. Posebej bi omenil, da v okviru sklada pripravljamo tečaj za varstvo pri delu. Ugotavljamo namreč, da večina delavcev takšnega tečaja še ni obiskovala. Zapišimo še to, da je v skladu polovica delavcev, druga polovica pa obrtnikov. Povsem razumljivo je, da si tudi letos zastavljamo v skladu obširen program.

STANOVANJ SE VEDNO PRIMANJKUJE

Danilo Florjančič: „Naša stanovanjska komisija ugotavlja, da delavci zaposleni v zasebni obrti še vedno živijo v neurejenih stanovanjskih razmerah, zato jim skušamo pomagati. Izkušnje kažejo, da delavci dodeljene kredite za gradnjo stanovanj oplemenitijo z lastnim delom in prihranki. Seveda pa za delavce kupujemo tudi družbena stanovanja.“

Če se ozremo nekoliko nazaj, ugotavljamo, da smo v letu

1975 v naši občini dodelili 10 delavcem kredit za reševanje njihovega stanovanjskega problema, enemu delavcu pa smo preskrbeli družbeno stanovanje. V letu 1978 smo na ta namen porabili že 1,370 tisoč dinarjev, v letu 1979 je 14 delavcev prejelo kredit za gradnjo stanovanjske hiše, trem delavcem pa smo kupili družbena stanovanja.

V lanskem letu smo razpisali natečaj dokaj pozno — šele v novembru. Razpoložljiva sredstva v višini 3,112 tisoč dinarjev bo možno izkoristiti za gradnjo, dograditev in adaptacijo stanovanj oziroma stanovanjskih hiš. Prošnj za kredit smo prejeli 19.

Naj povem še to, da o naših problemih razpravljajo tudi ostali forumi, med drugim tudi občinski sindikalni svet Zalec. Na enem takšnih posvetov so med drugim zapisali: „Vsi skupaj se moramo zavzemati za pospešeno razreševanje nekaterih, še vedno perečih vprašanj, ki zadevajo delavce v zasebnem sektorju obrti. V tej smeri kaže tesneje sodelovati z združenjem obrtnikov v Zalcu in drugimi dejavniki.“

ŠPORT IN REKREACIJA

Janez Albreht: „V okviru našega sindikata imamo že močno razvejane športne dejavnosti, skrbimo pa tudi za rekreacijo delavcev. Tako je v preteklem letu sodelovalo v občinskih sindikalnih športnih igrah 61 naših delavcev ter si priborilo deveto mesto. V tem letu so lahko tekmovali tudi obrtniki. Prizadevamo si doseči množično udeleževanje v športnih dejavnostih.“

Delavcem med drugim omogočamo redno telovadbo v Centru za usmerjeno izobraževanje vsako sredo od 15,30 do 16,30 ure. Organizatorji želimo, da bi privabili v telovadnico kar največ delavcev, prijateljev športa.

V letu 1980 smo se prijavi na vsa razpisana sindikalna športna tekmovanja v žalski občini. V šahu smo dosegli prvo mesto, v streljanju pa prvo in drugo mesto. Prvo mesto v kegljanju je pripadlo ženskim tekmovalkam in pa starejšim članom. Težave so le z denarjem, saj nismo prejeli nobene do tacije.

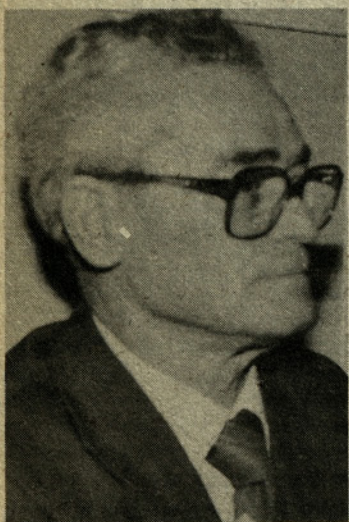
In se izjavi Marije Napotnikove in Jove Horvata, delavcev v zasebni obrti. Napotnikova: „Bila sem srečna, da mi je

sindikat omogočil udeležbo na mednarodnem tekmovanju v Amsterdamu. Sindikat zares skrbi za svoje člane in tako je tudi prav.“ Naj zapišemo, da je Marija zaposlena kot frizerka v salonu Zagode v Zalcu.

Jovo Horvat je zaposlen pri obrtniku Ivanu Šekarju: „Vesel sem, da mi je sindikat oziroma sklad pomagal pri razreševanju mojega stanovanjskega problema. Za nas delavce v zasebni obrti je dragoceno tudi to, da nam sindikat omogoča športno udeleževanje, in da smo povezani. Sklad me štipendira tudi na grafični šoli v Zagrebu.“

Marija Napotnik

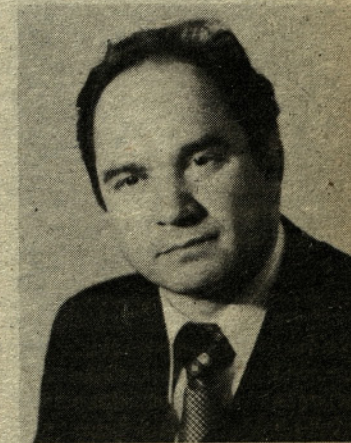
Franc Kasesnik

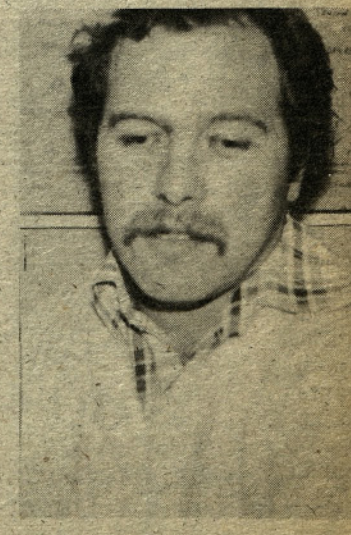
Janez Albreht pri delu

Zdravko Žigon

Stanko Dolar

Danilo Florjančič

Najstarejši zvon je v Stropniku

Že pred časom mi je delavec žalskega Ferralita pripovedoval, kako pri njih vlivajo zvonove. Njegova pripoved je bila zanimiva in nehoti sem pomislila, kako malo vemo o tem težaškem in zahtevnem delu. Vlivanje zvonov je namreč posebno opravilo, ki zahteva dobro poznavanje lastnosti zvonov. Pri izdelavi zvonov je treba namreč paziti na lep glas in na soglasje, ki morajo biti ubrani v melodično prijetnem zvenu. Upoštevati je treba diatoniko, terco, kvinto, septimo... Vsak zvon je namreč vlit tako, da je razdeljen na več različnih obročev, ki dajejo tanke in globoke glasove, pri zvonjenju pa se vsi zlijejo v en sam, čist in žametno zvonec glas. Livarji morajo prav zaradi lepega zvona paziti tudi na mešanico in težo kovin, na temperaturo surovine in še na marsikaj...

Ob tej pripovedi o izdelovanju zvonov v Ferralitu sem se spomnila številnih zvonov, ki se ali vsak dan ali pa ob izjemnih prilikah oglašajo na bližnjem in širšem območju. Zanimivo je, da so prav na žalskem območju očuvali zanimive zvonove, ki so vključeni med dragoceno tiste spomeniške dediščine, ki je na svojstven način povezana z večstoletnim življenjem prebivalstva na tem predelu slovenske dežele.

Lahko smo ponosni, da so v naši bližini očuvani zvonovi iz srednjega veka, renesanse, baroka in ostalih obdobj. Da imamo zvonove iz časa tlačanstva, kneških uporov in iz različnih vojnih, pa tudi drugače težkih časov. Da še danes poslušamo tiste, ki so našim prednikom naznanjali nevarne prihode Turkov in številne naravne nezgode ter požare. Da so to zvonovi, ki so

oznanjali ljudem jutra, pol-dneve, večere, praznike, rojstva in smrti že v davni. Da so bili ti zvonovi znanilci nevarnosti, čaščenja, žalosti, veselja, pomoči, dela, počitka in tudi dnevnega časa.

Znano je, da so zvonove za okolico Žalca izdelali sloveči zvonarji iz Celja, Ljubljane, Dunaja, Maribora in Zagreba. Običaj je bil, da so majhne, lažje zvonove prevažali v predvidene kraje, težke pa so vlivali kar v bližini zvonikov, katerim so bili zvonovi namenjeni. V tem smislu je ohranjen podatek, kako so na zanimiv način vlivali zvon v Motniku v začetku 16. stoletja. Mojstri livarji so svoja imena in letnico izdelave, pa še kak okrasni relief in različna besedila vključili v bronaste površine zvonov in tako ovekovečili svojo dejavnost in svoje besedne zamisli vse do danes.

Značilna srednjeveška zvonova sta očuvana v Gotovljah in na Gomilskem, najstarejši zvon pa je v cerkvenem stolpu v Stropniku. Ta zvon je iz bronca in ima tipično gotosko obliko majhnih razsežnosti. Na njem je ohranjena letnica 1317 in latinski napis v unciali, ki izpoveduje srednjeveško misel v večni poti za vse potnike. Le malodko ve, da so leta 1956 ta zvon odpeljali v Beograd na občasno razstavo „Umetniška obrada metala“ v Muzej primenjene umetnosti. Kot eksponat je predstavljal najstarejši ohranjen in do sedaj znan zvon v Jugoslaviji. Ob transportu v Beograd so imeli v Stropniku velike težave, saj niso mogli na povsem enostaven način spraviti bronastega zvona z zvoniča. Predvidevajo, da je bil ta zvon prvotno v kapeli gradu Heskenberg, in da so ga šele kasneje prenesli v Stropnik.

Se danes je posebno doživljeno poslušati zvonjenje starodavneža v Stropniku, v tem idiličnem, malem kraju. Vrednost zvonovega glasu ima posebno veljavo med domačini, sloves njegove spomeniške vrednosti pa je veljavna še za širše področje in mislim, da tudi za žalske livarske mojstre.

MILENA MOŠKON

Spomenik Brači čevi brigadi v Tihih dolini

Vso skrb pomnikom revolucije

V naši občini je v razpravi Družbeni dogovor o varstvu, urejanju in vzdrževanju grobišč in grobov, obstoječih in v izgradnji novih zgodovinskih območij in objektov, spominskih obeležij iz predvojnega revolucionarnega gibanja, narodnoosvobodilnega boja proti fašizmu in povojne izgradnje samoupravne socialistične družbe v občini Žalec. Podpisale pa naj bi ga občinske družbenopolitične organizacije, Skupščina občine Žalec, krajevne skupnosti, nekatere interesne skupnosti in druge ustanove.

Namen tega družbenega dogovora je, da se bodo podpisniki z njim obvezali, da bodo skrbeli za urejanje, varstvo in vzdrževanje objektov, ki jih dogovor zajema, predvidena pa je tudi zaščita posameznih področij, kot na primer Čreta ali Šmiglova zidanica. Velik poudarek pa gre tudi nalogi, s katero je potrebno spomenike delavskega gibanja in NOB še bolj približati delovnim ljudem in občanom, predvsem pa mladim. Dogovor tudi podrobno opredeljuje posamezne naloge, kot je ureditev, zavarovanje, obnova grobišč in grobov, zgodovinskih obeležij ipd., ki so vezani na posamezne dogodke. Podpisniki bodo ustanovili tudi odbor, ki bo spremljal in nadzoroval izvajanje nalog.

Razveseljivo je tudi to, da bo po tem dogovoru Občinska matična knjižnica zbirala in hranila gradiva in publikacije o

predvojnem revolucionarnem gibanju in NOB. Prav bi bilo, da bi se ta naloga razširila še na povojno obdobje, hkrati pa bi moral ta družbeni dogovor obvezati vse, ki organizirajo različne prireditve, da bi ves material, ki ga izdajo ob teh priložnostih, lahko v enem ali več primerkih zbirali v Občinski matični knjižnici, z njim pa bi se kompletiral tudi arhiv. Tudi ta material bi dobil sčasoma določeno zgodovinsko vrednost, uporabljali pa bi ga lahko tudi kot pomožno informacijo.

V tem družbenem dogovoru so podrobno opredeljene naloge podpisnikov, posebno pa je izpostavljena informativna dejavnost, velik poudarek pa je tudi na gojenju tradicij NOB. Sestavni del dogovora pa je seznam vseh obeležij, zgodovinskih objektov, zaščitenih območij in spomenikov. Skratka, to je dokument, ki bo na tem področju naredil več reda, saj je nemalokrat prišlo zaradi uporabe različne literature do protislovij, ki so včasih tudi izkrivila zgodovinska dejstva. Ta dokument pa je zanesljiv, saj je bil preverjen na terenu, v krajevnih organizacijah ZB in krajevnih skupnostih.

Želimo, da bi dokument kmalu oživel, saj bo v pomoč tudi nam, ki pišemo v Savinjski občan, v katerem bi lahko postopoma predstavili vse važnejše dogodke naše svetle zgodovine. FRANCJI JEŽOVNIK

Prof. Zoran Razboršek odhaja v pokoj

Pred dnevi se je kolektiv Centra za usmerjeno izobraževanja Žalec poslovil od svojega dosedanjega ravnatelja prof. Zorana Razborška. Njegovo ime je tesno povezano s prizadevanji pred in ob sami ustanovitvi Centra, pa tudi potlej, ko je bilo treba zaorati ledino.

Bile so težave, ni bilo tega in onega, vendar je Razboršek s svojimi velikimi izkušnjami, krepko voljo in neumornim delom ter s pomočjo kolektiva, premagoval te težave. Danes lahko zapišemo, da je njegovo delo padlo na plodna tla, saj Center živi in se razvija ter vzgaja dobre kadre.

Zoran Razboršek je kot profesor-ekonomist bil član učiteljskega zbora ekonomske srednje šole, pozneje ekonomskega šolskega centra v Celju od 1. maja 1948, leta pa vse do odhoda na novo službeno mesto v Žalec.

Deloval je kot strokovno visoko sposoben učitelj gospodarskega računstva in matematike ter kot ljubeč in uviden vzgojitelj mladih dosegal pohvalne učnovežgajne uspehe. Svojim delovnim tovarišem je bil predan sodelavec in zlasti mlajšim naklonjen mentor. Razborškova družbena, stanovska in strokovna zavest se je vsa leta

odražala tudi v njegovemu članstvu v šolski samoupravi, posebej pa iz opravljanja dolgoletne funkcije predsednika šolskega odbora Počitniške zveze Jugoslavije ter predsednika osnovne organizacije sindikata in ne nazadnje v aktivnem

Prof. Zoran Razboršek

sodelovanju v osnovni organizaciji ZOK.

Na rob naj pripišemo, da je bil Zoran nemalokrat tudi v našem uredništvu Savinjskega občana in vedno smo cenili njegove nasvete in pripombe. Ko smo si ob njegovem odhodu segli v roke, je ves čil in nasmejan dejal, da ga čaka še veliko dela.

Tk. L.

Kaj se je dogajalo pri nas pred 100 leti

Sredi Žalca stoji stavba, kije bila v prejšnjem stoletju trdnjava Slovenstva. To je rojstna hiša Janeza Hausenbichlerja, v kateri so odločali o Taboru, tu so zbirali podpise in oblikovali zapisnike. V tej stavbi je delovala tudi že od 1869. leta narodna čitalnica. Minulo je tudi že sto let, kar je bila 5. decembra 1880. leta podpisana na takratnem cesarskokraljevskem namestništvu v Gradcu „signatura pod odločbo o potrditvi Hmeljarskega društva v Žalcu.“ Dve leti za tem je Janez Hausenbichler izdal v samozaložbi „Navod o hmeljarji“.

Minulo je tudi sto let od ustanovitve prostovoljnega gasilskega društva, leta 1888 je Josip Jirca izdal Vežbenik v slovenskem jeziku. Letos bomo praznovali sto-letnico

Savinjske posojilnice, ki je že od vsega začetka poslovala slovensko in še bi lahko naštevali. V pozabo ne bi smela tudi prva gledališka predstava iz leta 1885, letos pa bomo praznovali 95-letnico „Zavskega pevškega društva – Naprej“. Taborški zbor so ustanovili leta 1895, Klub savinjskih kolesarjev pa leta 1899. Omembe vredna je tudi ustanovitev Sokola in sicer žalskega odseka 1903. leta, med tem, ko je bilo sokolsko društvo v Žalcu ustanovljeno 1910. leta. Nikakor ne gre pozabiti tudi, da je bil 13. in 14. 8. 1879 v Žalcu prvi slovenski stenografski shod, in da je bila leta 1885 ustanovljena Rokodelska obrtna zadruga v Žalcu. Gre torej za dogodke, ki jih ne bi smeli pozabiti. –fj

Gradovi in graščine v občini Žalec

V prvih dveh sobah so upodobljeni elementi, tako v prvi ogenj, v drugi zemlja, tretja pa je tk. kitajska soba. Tu prikazujejo tapete ljudske slavnosti Kitajcev. Tla so povsod parketna, vratni okviri in opaži so iz orehovine, peči so okrašene s pozlačenimi aplikacijami. Na desni pridemo iz velike dvorane najprej v tk. „vodno sobo“, okrašeno z oljnimi tapetami, ki prikazujejo različna pristanišča ob Jadranskem morju. Vse sobe skupaj z veliko dvorano so urejene tako, da lahko rabijo za začasno prebivališče cesarice Marije Terezije. Iz „vodne sobe“ pridemo v družabne prostore, spalnice in garderobo.

Reprezentančno stopnišče z osmimi alegoričnimi figurami v naravni velikosti nas naposled pripelje v III. nadstropje, kjer se konča. Tu so spet slikane, ogrevane, z dvojnimi vrati in štukaturami okrašene sobe, od tod pa pridemo tudi na podstrežje z urnim stolpičem. Najlepšo podobo pa kaže dvorec na svoji južni strani, kjer je fasada petdelna. Trije njeni deli izstopajo, dva sta poglobljena, vsi pa so opremljeni s številnimi okni. Nekaj pred nastankom gornjega opisa so dvorec temeljito preuredili in modernizirali, fasade pa barvno prilagodili sodobnemu okusu: svetla drap kot temeljna barva ometa, temnejši

odtenek za poudarjene arhitekturne člene in srebrna za okna in žaluzije.

OJSTRICA, grad

Skromne razvaline na strmem kopastem hribu, nekdanj imenovanem Kukenberg, nad naseljem Loke južno od Tabora v Spodnji Savinjski dolini, nad mestom, kjer je stala renesančna graščina Ojstrica.

Le malo je gradov v Spodnji Savinjski dolini, okoli katerih bi ljudstvo spleto toliko pripovedk. Z njim je tesno povezana usoda celjskega grofa Friderika II., ki ga je bil dal Herman II. v njem zapreti, in njegove druge žene, Veronike Deseniške, ki so jo v njem ali v njegovi bližini utopili. Pri tem Kronika grofov

Celjskih kar dvakrat omenja ojstriški grajski stolp, prvič v zvezi s Friderikom: Der schickt ihn in eyssen bandten in einen Wagen heim und legt ihn gen Osterwitz in den thurn verschmidt und wohl bewahrt, in drugič v zvezi z Veroniko: ... do furt man sy gen Osterwitz in den thum. Die lag da also auf etliche Zeit gefangen ungesseun und ungetruncken. Grad, ki je bil last starih zovneških svobodnikov, se prvič omenja 1280 kot Ostirwitz castrum, v naslednjih letih pa 1308 haus Osterwitz in dem Sevtal, 1362 schloss Osterwitz, 1372 geschloss Ostrawitz, 1423 vest osterwitz, 1459 geschloss Osterwitz im Sental, 1484 geschloss Osterbicz im

Sental. 1480 se v ojstriškem urbarju omenja tudi grajska kapela Naše ljube gospe: vnser Lieben Frawn Cappel.

Grad je bil v rokah Celjanov do 1456, ko je njihov rod izumrl. Potem je prišel v posest cesarja Friderika, a poprej ga je morala njegova vojska naskočiti. 1457 ga je s silo odvzela Vitovčevemu poveljniku Juriju Eckelheimerju, ki ga je branil. Poslej so na gradu gospodovali cesarski oskrbniki in zakupniki. Prvi je bil Hans Eckelheimer, njemu pa so sledili 1459 Jurij Aprecher, laški župnik in celjski viceodra, nato 1484 Krištof Obrčan, 1494 Tomaž Gradenecker, 1501 in 1508 Leonhard Raumschuessel s Seneka, 1524 njegova sinova Jurij in Krištof, 1530 Krištof Raumschuessel. Po plačilu zastave v znesku 1700 fl. je 1535 prevzel grad kraljevi svetnik in prvi proviantni mojster Jošt Limbarski, 9. aprila 1566 pa je dobil ojstriško gosposčino z gradom, deželnim sodiščem, ribolovom in mitnico na Vranskem v zastavo Maksimilijan pl. Schrottenbach. Schrottenbachi so grad opustili in pozidali ob vznožju hriba novo graščino.

Skromne razvaline komaj omogočajo tipološko opredelitev nekdanjega gradu. Ta je sodil v vrsto tako imenovanih potegnjenih gradov, kjer se ob jedru v vrsti nizajo dodatne

grajske sestavine in obrambne zapore. V grajskem jedru lahko domnevamo obstoj stolpa, ki ga omenja Kronika grofov Celjskih, pod njim pa so se ob pobočju vrstili drugi grajski objekti, med seboj ločeni s kar tremi obrambnimi jarki, okrepjenimi z opomimi zidovi, ki so delno še ohranjeni.

OJSTRICA, graščina

Izginila stavba v ravnini, v naselju Loke pri Taboru v Spodnji Savinjski dolini, ob vznožju starega, istoimenskega gradu.

Graščina je znana, ker se je ob njej 1635 razplamtel veliki upor slovenskih kmetov, ki je zajel vso Savinjsko dolino in v katerem je bilo uničenih več desetih gradov in graščin. Stavbo so postavili Schrottenbachi v 16. stoletju. 9. aprila-1566 je dobil gosposčino Ojstrica Maksimilijan pl. Schrottenbach, ki mu je dežela že to leto odobrila znesek 1000 fl. za zidavo pristave. Maksimilijan so v naslednjih letih še dvakrat odobrili sredstva in sklepati smemo, da jih je uporabil za zidavo graščine. Ta je vsekakor okoli 1600 že stala, saj vranski župnik Andrej Fellman (1604 – 1626) poroča, da on in njegovi duhovniki v grajski kapeli vsak petek berejo mašo. Gosposčino, ki je bila sprva v zastavi,

Dr. Ivan Stopar 6

si je Maksimilijan Schrottenbach že 1591 pridobil v dedno in svobodno last. V rokah rodovine sta ostala graščina sin gosposčina z deželnim sodiščem do 1767. Nadaljni lastniki so bili Johann grof Gaisruck, 1791 Maks Robida, za njim 1793 vdova Helena Robida, drugič poročena Senčer, nato Johann Kircher do 1824, Jožef Omersi do 1826, Matija Perko do 1829, Anton Vincenc Perko do 1846. Gosposčino je nato kupil Karl Nepomuk Gustav baron pl. Wittenbach. V rokah rodovine je ostala do 1908, ko je prešla na rodovino Piuissi.

Sodeč po Kuwassegovi lito-grafiji iz o. 1845, kjer avtor označuje graščino kot razvaljeno, je Perko staro stavbo kmalu opustil. Sodeč po isti sliki je vanjo očitno udarila strela in jo razdejala. Janisch poroča, da je Perko že v dvajsetih letih zapustil to „divjo pokrajino“ in dal graščino porušiti. Ostala je le pristava, ki so jo pozneje preuredili v šolo. Danes o graščini ni več sledu, do 1964 pa se je ohranila pristava, ki so jo podrli okoliški kmetje, material pa porabili za zidavo svojih hiš.

Podoba graščine si lahko rekonstruiramo le po starih upodobitvah, zlasti po Vischerjevi iz o. 1681 in Kuwassegovi iz o. 1845.

(Se nadaljuje)

Gradščina in grad Ojstrica na Vischerjevi upodobitvi iz okoli leta 1681

LASTOVKA

Glasilno »Polzela« tovarne nogavic

mladi Rimljan

Obvestila

MLADI ROKOŠNIK

ČRNA MAČKA

GLASILO TT PREBOLD

Iz tovarniških in drugih glasil

V žalski občini izhaja vrsta tovarniških in drugih lokalnih glasil, ki delavce in ostale občane sproti obveščajo o pomembnejših dogodkih, uspehih, pa tudi o problemih, s katerimi se spoprijemamo.

Odločili smo se, da bo Savinjski občan, kot občinsko glasilo, objavljaj povzetke iz teh glasil pa tudi morebitne pripombe in predloge občanov.

V novoletni številki, ki je izšla na 16 straneh, je polzelska Lastovka – glasilo tovarne nogavic Polzela – prinesla vrsto zanimivih sestavkov od uvodnega članka Kako smo poslovali, do programa racionalizacije in intenzifikacije, nekaterih novostih v tehnologiji dela, pa o javni razpravi o ustavnih amandmajih in sindikatu, nosilcu akcije NNNP.

Po svoje zanimiva je tudi urednikova beseda, ki med drugim ugotavlja še vedno skromno število piscočih, željo, da bi Lastovka v delovnem kolektivu spodbudila k pisanju več sodelavcev.

V svečani obleki je izšla tudi Črna mačka, glasilo kolektiva TT Prebold. Poleg urednikove besede, ki ob ugibanju, kaj nas čaka v novem letu, meni, da si želimo, naj bo vsaj tako kot lansko. Ugotavlja tudi, da polni stolpe Črne mačke v glavnem eni in isti ljudje, pa čeprav kolektiv šteje 1330 članov. Če bi v Črno mačko pisalo le 10 odstotkov zaposlenih, bi zasipali urednikovo mizo.

V. d. upravnica hotela Prebold Jožica Vitanc je v intervjuju povedala nekaj zanimivih ugotovitev glede začetka postopne obnove hotela, Kočevarjeva je napisala sestavek o družbeni prehrani, v katerem se sprašuje ali tople oziroma mrzle malice, dalje preberemo poročilo o tekstilni soli, pa nekaj zanimivih podatkov v zvezi z delovanjem računalnika, skratka, kar precej branja.

SIP-ova Obvestila na uvodni strani objavljajo članek L. Rajha O predstojecih nalogah v letu 1981, zanimiv je tudi sestavek Razvojne usmeritve slovenskih železarn, v članku Koliko nas je, pisec navaja, da je bilo v SIP-u ob izteku minulega leta 1095 zaposlenih.

Informativni Bilten TT Jutek's žalec ima na prvi strani zanimivo sporočilo o poslovanju v preteklem letu. V tem letu so v primerjavi s prejšnjim letom kar za 90 odstotkov povečali dohodek, prodorni pa so bili tudi v izvozu in pri tem ima velik delež kolektiv, ki je kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja uspešno posloval. Dalje pišejo o sodelovanju z Zavodom za produktivnost dela Ljubljana, pa o strokovnem usposabljanju enote RBK zašči-

te, na peti in šesti strani preberemo rezultate športnih iger v žalski občini za minulo leto in Nekaj za ljubitelje smučanja.

Na sedmi strani so prikazani rezultati poslovanja Jutinih obratov (Predilnica, Tkalnica, Arnit), na koncu pa so objavljene sestavki o novoletnem srečanju z upokojenci in Kadrovske vesti.

Vsebinsko pester in zanimiv je šempetrski Rimljan – o tem glasilu objavljamo sestavek izpod peresa J.

UGODNA OCENA MLADEGA RIMLJANA

Naše uredništvo je prejelo že tretjo številko Mladega Rimljana, literarno informativnega glasila OO ZSMS Šempeter. Lahko zapišemo, da ugodno ocenjujemo zanimivo vsebino in delovno zagnanost mladih iz Šempetra. Mladi Rimljan postaja vse

bolj brano glasilo krajanov. Poleg novic iz osnovne organizacije ZSMS, objavlja novice iz krajevne skupnosti in druge tekoče dogodke. Mladi pišejo o delovanju knjižnice, pa o delu osnovne organizacije RK Šempeter in še o marsičem. Tu so še informacije o delu gasilcev, pa o delovanju borcev NOV in še kaj. V glasilu lahko preberemo, koliko prebivalcev šteje krajevna skupnost, dalje o problemih družbene stanovanjske izgradnje, pa tudi o tem, kako se krajanji kulturno udeležujejo.

Glasilu zna biti kritično, predvsem pri kratkih krajevnih novicah. Zanimivi so literarni prispevki, skratka, glasilo je zelo pestro, lahko bi rekli, da mladi v Šempetru predstavljajo zgled, kaj se da narediti, če imajo ljudje voljo do dela in ustvarjanja. Na rob naj zapišemo, da mladim pomagajo organizacije združenega dela in drugi dejavniki. Le tako naprej.

M. PALIR

Nekoč bokсар, danes ljubitelj psov

Skoraj vsak dan ga srečujemo, kako pelje na sprehod svoje ljubljence – pse. Zanimivo je, da je bil Ivan Rizmal iz Polzele, sedaj upokojenec, nekoč bokсар, ki je leta 1928 celo

nogavic na Polzeli in bil nekaj časa tudi direktor. Sedaj je upokojen, vendar ne miruje. Med drugim je član Kinološkega društva in kot tak je velik ljubitelj širinožnih prijateljev – psov.

Ivan Rizmal

postal v Zagrebu državni prvak v poltežki in težki kategoriji. Za državno reprezentanco je boksal vse do leta 1931. Odsel je v Francijo, kjer je bil tudi dve leti profesionalni bokсар. Med drugo svetovno vojno se je Rizmal vključil kot patriot v ilegalno delo. Pri njem je našel zatočišče med drugimi tudi Koča Popović. Bil je večkrat zaprt zaradi ilegalnega dela in malo je manjkalo, da ga niso ustrelili. Po vojni se je najprej zaposlil v Celju in v tem času je pomagal pri ustanovitvi bokсарskega kluba Svoboda v Celju. Potem se je zaposlil v Tovarni

ŠE O NOVOLETNIH PRIREDITVAH

Čeprav smo že krepko zakorakali v novo leto, se mi zdi prav, da omenimo uspele novoletne prireditve v krajevni skupnosti Prebold. V vzgojnovarstvenem zavodu so pripravili igrice Zaklad, ki je bila zelo ugodno ocenjena in je razveselila tako mlade kot odrasle. Zanimiva je bila tudi prireditev na smučišču v Preboldu, ki so jo pripravili člani smučarskega kluba. Smučarski vrtec je bil za otroke pravi smučarski Eldorado. Otroci so z veseljem sprejeli tudi pravljice Starka Zima, pritegnila jih je glasbena pravljica Mojca Pokraculja in druge prireditve. Posebno svečano je bilo tik pred novim letom, ko je otroke v pravljicni vasi obiskal dedek Mraz in jih obdaril. Pred njegovim prihodom so pionirji, cicibani in ostali udeleženci spremljali pester program. Prireditelji zaslužijo vso pohvalo.

—dar

GARANT Polzela povečuje izvoz pohištvene opreme

Kolektiv Pohištvene industrije Garant Polzela se kot vse kaže uspešno usmerja v stabilizacijske tokove. Pri tem velja posebej omeniti tržno usmerjenost na inozemska tržišča. Rezultati so razveseljivi: v minulem letu so izvozili za tri milijone dolarjev izdelkov in s tem kar za enkrat presegli zastavljeni program.

Delovna organizacija Garant je tudi letos na tej poti, kar pomeni, da izvoz nadalje povečuje od treh milijonov na štiri milijone dolarjev. Če upoštevamo zaostrene pogoje gospodarjenja, pa tudi izredno močno konkurenco na zunanjih trgih, so napovedi optimistične, a realne.

Svojo pohištveno opremo bodo v glavnem izvozili v Libijo, pa v Kuvajt, Saudsko Arabijo, Jemen in še v nekatere države tretjega sveta. Večina opreme, ki jo nameravajo izvoziti na našete trge, bo iz njihovega proizvodnega programa. Gre za blago, ki je namenjeno tudi domačemu trgu in prilagojeno željam in potrebam naših kupcev. Garant pa bo izdelal opremo tudi po zahtevah kupcev, kot na primer omare z okraski in podobnimi dodatki.

Vse kaže, da bodo del proizvodnje izvozili tudi v sosednjo Avstrijo, ki se zanima za njihove izdelke, skratka, v Garantu gre za pomembne usmeritve in premike s poudarkom na večjem izvozu. V izvozu so dosegli vidnejši uspeh v letu 1979, ko so prodali na tuje za milijon dolarjev.

S tako povečanim deviznim prilivom si je Garant izposloval tudi večje pravice. S samoupravnim dogovorom so del ustvarjenih deviz na račun izvoza svojih finalnih izdelkov namenili posameznim organizacijam združenega dela in pri tem izrztiti razliko, ki jim je bila potrebna, da so izravnali razliko v ceni na domačem trgu in inozemskih tržiščih. Doma namreč veljajo višje cene. Pomembno je to, da so take izvozne posle v preteklem letu sklenili z ugodnim rezultatom. Žal pa dviganje cen urovnin (iveric in drugih materialov) na domačem jugoslovanskem tržišču slabša rentabilnost izvoza. Problem, s katerim se spoprijemajo ne le v Garantu, marveč tudi ostale delovne organizacije, ki se ukvarjajo s finalizacijo pohištvene opreme, je znatno pomanjkanje iveric in drugih surovin, to pa povzroča težave v proizvodnji. Garant ima na primer za tekoče leto zagotovljenih le 60 odstotkov potrebnih surovin za načrtovano proizvodnjo.

Reševanje tega problema vidijo v samoupravnem povezovanju in dogovarjanju s proizvajalci surovin, pa tudi v sofinanciranju in deležu z izvozom ustvarjenih deviz. Gre za to kako najbolje povezati reprodukcijsko celoto in s tem zagotoviti nemoteno proizvodnjo, s tem pa tudi vse večje izvozne posle.

Med tem ko so v minulem letu ustvarili 400 milijonov realizacije, so jo letos planirali

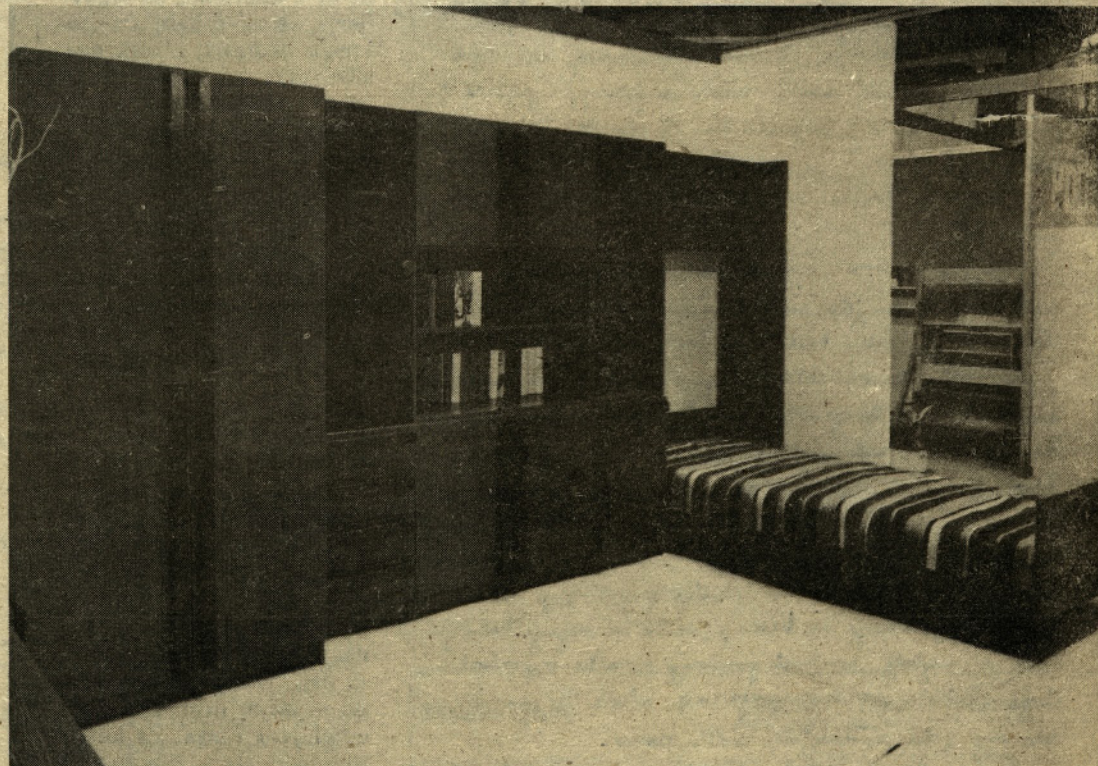
600 milijonov, kar pomeni povečanje za 50 odstotkov. Povečanje bodo dosegli deloma z višji cenami, pa tudi z večjo produktivnostjo, ki so jo na primer lani povečali kar za 30 odstotkov.

V okviru začrtanega srednjeročnega programa naložb računajo na izdatna vlaganja. Najprej bo treba zagotoviti energetske vire. Napovedujejo prehod od mazuta oziroma tekočih goriv na trda goriva. Pomembno pri tem je, da bodo izkoristili za kurjavo tudi lesene odpadke, skratka, gre za nove prijeme, od katerih si obetajo koristi.

To jim bo omogočilo nadaljnje razvijanje proizvodnih kapacitet z usmeritvijo na obdelavo masivnega lesa. Načrtujejo tudi obrat za razrez lesa in izgradnjo novih skladišč – vse to bo ustvarilo pogoje za nove tehnološke premike v smeri večje in še kvalitetnejše proizvodnje.

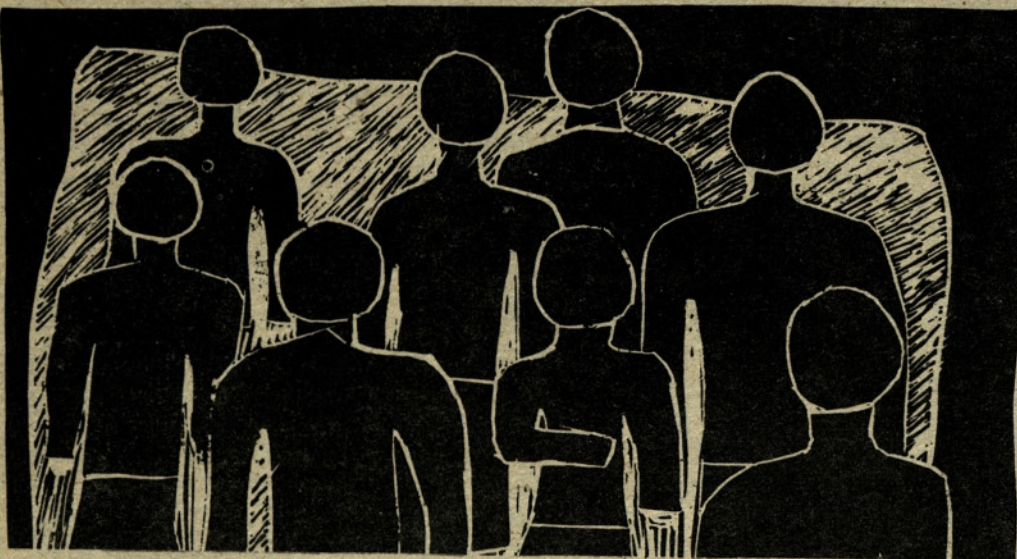
V investicijskem programu omenjajo še obnovo voznega parka in strojne opreme v skupni vrednosti 100 milijonov dinarjev. Pri tem je pomembno, da bodo vse našete naložbe namenjene večji proizvodnji, pogojevale bodo višjo produktivnost in omogočile kar najboljšo kvaliteto gotovih izdelkov.

Ob koncu bi rekli še to, da Garant nima težav pri prodaji svojega programa. Program izdelkov je prilagojen potrebam potrošnikov doma in na tujem, uspešno pa zagotavlja tudi kvaliteta in konkurenčne cene.

Pohištvena oprema iz proizvodnega programa GARANT Polzela

NAŠ PIONIRSKI KOTIČEK...

OB PRIHODU
DEDKA MRAZA

Najbolj sem se veselila prihoda dedka Mraza. V nedeljo smo morali priti v vrtec ob štirinajsti uri. Prišle so tudi tovarišice, da bi nas namazele za nastop in da bi videle program.

Tedaj me je začelo biti strah. Tovarišica je ukazala, da se moramo vsi astopajochi obleči v obleke, ki nam jih je sešila šivilja. Jaz sem bila mravlja in sem spremljala čebelico Majo. Večina se je že oblekla, jaz pa črnih nogavic nisem našla, a bi jih morala imeti. Vsi so se že mazali, jaz pa sem bila brez telovadnih copat. Ko grem povedat tovarišici Valeriji, da jih ne najdem, jih zagle-

dam ob sebi. Tovarišica se mi je le nasmejala. Potem sem morala pohiteti, da sem bila pravi čas oblečena. Našminkala me je tovarišica Jožica. Naredila mi je usta, tipalke in malo peg. Potem smo odšli na oder. Žeblo nas je tako, da nas je kar treslo. Kar naprej smo spraševali tovarišico, kako to in kako ono. Potem se je oglasila glasba, ki je pomenila začetek predstave. Mene je bilo še posebno strah, ker sem se morala prva začeti prebujati. Program se je lepo odvijal in hitro je bilo konec naše točke. Nastopile so še snežinke, palčki, Rdeča kapica in Mojca Pokraculja. Vse je bilo tako kot v pravljici. Nazadnje je prišel dedek Mrz.

Po končani prireditvi smo odšli v jedilnico, kjer smo dobili hrenovko in čaj. Bran-kin ati mi je povedal, da me ati, Polonca in Ajoša čakajo v hotelu. Ker sram je je bilo iti tja, ker sem bila vsa namazana. Aljoša se mi je smejala in me kar naprejsukala. Veselo smo se odpravili domov.

VERICA KOŽUH
4. b razred
OŠ Prebold

NAJBOLJ
ŽALOSTEN DAN
V LETU 1980

V letu 1980 nas je pretresla najhujša vest, da je umrl tovariš Josip Broz — TITO. Tega dne se najbolj spominjam, saj sem imela četrtega maja svoj deseti rojstni dan. Od takrat, ko je odšel v bolnišnico na zdravljenje, smo čakali, da bo kmalu ozdravel, a vsak dan slišali po televiziji, da se stanje zelo slabša. Na svoj rojstni dan pa sem bila v sobi in ko sem prišla v kuhinjo, so mi povedali, da je umrl naš ljubljeni tovariš Tito. Tega nisem verjela in tudi zdaj ne bi rada verjela, a moram.

GRDJAN ŠTEFKA
4. b razred
OŠ Prebold

KOLINE

Včeraj smo imeli koline. Zaklali smo dve svinji. Prišel je tudi mesar in nam je pomagal. Mamica je pod glavo postavila skledo, da je v skledo tekla kri. Oči in naš sosed pa sta držala svinji, da nista pobegnili. Potem pa jih je mesar odril. Oči pa je odšel pral čreva. Za kosilo smo jedli jetrca. Bila so zelo okusna. Danes pa bomo nadaljevali delo.

MATEJA TURK
4. b razred
OŠ Prebold

8. 12. 1980

UČIMO SE TUDI KUHATI

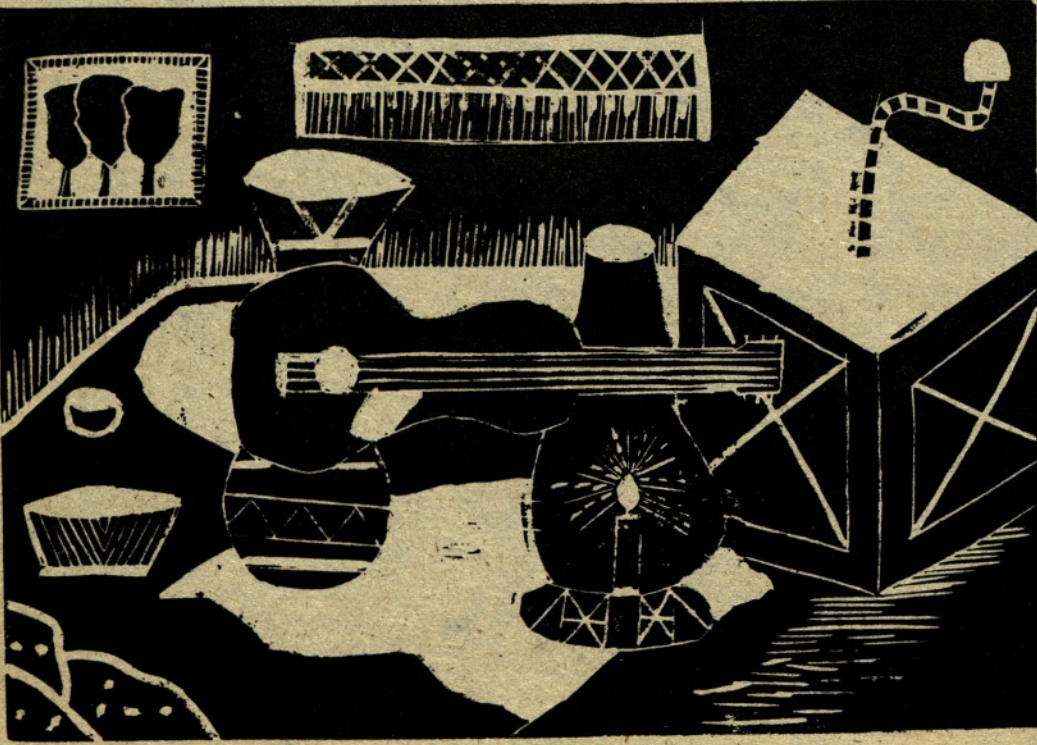
Ljubitelje kuhanja je zelo navdušila uč, da bo tudi letos na naši delovni knožki praktičnega pouka. V našem navdušenju se je pripravilo kar 18 učencev. Od tega 10 deklet in 8 fantov.

Prvih 10 knožkarj smo se zelo veselili in jih redno pripravovali.

Lajšje smo sestavili jedilnik, ki je vseboval: juho, cvrti krompir, dimajške krečke, mešano solato in rolado. Kato smo se takoj lotili dela. Fantje so pridelali lupiti krompir, medtem ko smo dekleta pripravljale dimajške krečke in rolado. Ko je bilo to opravljeno, smo pripravili mešano solato. Tako je bilo v kuhinji delo končano. Čekaj fantov in deklet je pripravilo lepo aranžirano mizo in točico je bilo vse pripravljeno za mešan obedi, na katerega smo vsi presij redno občali, kajti dodobra so se manje oglašali kačini izdelki. Po skatni pojedini je sledilo napravljen pomizanje in brisanje posode ter urejanje kuhinje. Fantje je najbolj navdušeni pomizanje posode v pomizalnih stolu. Dekleta pa smo pripravile ostalo. Po opravljenem delu smo polni radosti odšli domov.

Mislim, da je knožka praktičnega pouka zelo koristna, kajti pri njej se bomo naučili manjkajo, kar nam bo prišlo prav v življenju.

Kateja Kričij,
8. a razred
OŠ Polzela

Srečali so se mladi
osnovnih šol in gasilci

V prvih dneh januarja je komisija za delo z gasilsko mladino pri Občinski gasilski zvezi organizirala prvo srečanje mladih gasilcev s šolsko mladino. Srečanje so pripravili kot zaključek akcije ob tednu požarne varnosti, v katero so bili vključeni tudi mladi iz osnovnih šol, ki so v njej sodelovali z likovnimi in literarnimi deli. Ta dela je strokovna komisija pri Občinski gasilski zvezi ocenila in najboljšo nagradila, vsi ostali pa so prejeli zanje pismena priznanja. Žal so v akciji sodelovale le nekatere šole. V

tem času so pripravili tudi razna predavanja z diapozitivi na obeh šolah v Žalcu, na osnovni šoli v Grižah in v Šempetru, pismena gradiva pa so poslali tudi mladi iz osnovne šole Peter Šprajc—Jur in Ljube Mikuž ter osnovne šole Petrovče.

Predsednik komisije za delo z mladino pri Občinski gasilski zvezi Rihard Kopusar je dejal, da je požarnovarnostna vzgoja pomemben člen vzgoje mladega naraščaja ter spodbujanje požarnovarnostne kulture z mladino. Zato je naša naloga, da že v

osnovnih šolah pritegnemo mlade za to dejavnost. Ugotavljamo namreč, da so otroci večkrat povzročitelji požara, zato je pravilna vzgoja otrok v smeri varovanja pred požari še kako pomembna. Trajne navade si otroci pridobijo v času doraščanja oziroma pri oblikovanju njihove osebnosti. Po razgovoru so izvedli kulturni program, ki so ga pripravili mladinci iz osnovnih šol in gasilskih društev. V bodoče si želimo več podobnih srečanj z mladino.

A. GROS

Mladi s prejetimi nagradami za najboljša dela

Razgibana dejavnost upokojencev

Društvo upokojencev Žalec obstaja že preko 30 let in trenutno šteje 1060 članov. Je zelo aktivno in se na vseh področjih prizadeva prislusniti željam občanov. Veliko upokojencev živi po zaselkih, v okoliških hribih, vendar so poverjeniki dobro povezani z njimi in jim nudijo vsestransko pomoč. V letu 1980 je društvo organiziralo 9 izletov po naši domovini. Za vsak izlet prispeva društvo po 2.000 din, tako da se lahko socialno šibki upokojenci in invalidi udeležijo izletov. Za zdravljenje in rekreacijo je letos društvo prispevalo 18 upokojencem po 500 din. Za 8. marec pa so povabili na praznovanje žena upokojenke in jim poleg pogostitve izročili po 300 din.

Društvo upokojencev in invalidov ima svoj pevski zbor, ki šteje 28 članov in ga vodi pevovodja Ivan Gostečnik. Zbor je dobil kompletne obleke, v letu 1980 pa je šestkrat nastopil. Tudi 29. novembra — za dan republike so člani društva skupaj s pevskim zborom obiskali varovance v domu starostnikov na Grmovju in jim pripravili kratek kulturni program, v katerem so sodelovali tudi učenci osnovne šole s

prilagojenim učnim programom iz Žalca.

Tako kot vsako leto je društvo 27. novembra, ob dnevu republike povabilo vse gmotno šibkejše upokojence in invalide, jih pogostilo in jim izročilo manjše denarne zneske kot enkratno pomoč. Na zadnjem posvetu so v razpravi spregovorili o povečanju pokojnin, o nalogah društva v zvezi z novimi stanovanjskimi predpisi in o pravilni uporabi sredstev, namenjenih za gradnjo stanovanj in domov za upokojence. Odborniki so zatem ugotovili, da v vedno večjem številu občin organizirajo tedne upokojencev, ki tesneje povezujejo upokojence in njihova društva z delom in

življenjem drugih občanov. S to obliko dela naj bi zato nadaljevali tudi v naslednjem letu. Udeleženci posveta so tudi sklenili, da se bodo maja 1981 udeležili področnega srečanja pevskih zborov na Polzeli. Naš pevski zbor bo svoj jubilej — 10-letnico obstoja praznoval poleti in bo priredil samostojni koncert. Pevski zbor bo tudi sodeloval na letni pevski reviji Zveze društev upokojencev Slovenije in nastopal na proslavah v okviru krajevne skupnosti.

Zbor gmotno podpira društvo upokojencev in invalidov ter kulturna skupnost občine Žalec.

K. PEVEC

Pevski zbor društva upokojencev in invalidov Žalec, nastopajočih v Trbovljah v letu 1980.

Odlok o dodatni občinski premiji
za pitanje telet

Z osnovnim namenom, da pospešimo živinorejsko proizvodnjo v obrobnih, više ležečih predelih občine je Izvršni svet Skupščine občine Žalec predlagal zborom občinske skupščine poseben odlok, ki naj uveljavi dodatno premijo za pitanje telet na konkretno določenih območjih. Premija naj bi bila 500 dinarjev po privezanem

teletu, dobi pa jo rejec, ki proizvodno sodeluje z organizatorjem proizvodnje in sicer takrat, ko odda spitano govedo. Sredstva za ta namen se zagotovijo v občinskem proračunu.

Navedena premija je prav gotovo dodaten prispevek k temu, da dosežemo večjo živinorejsko proizvodnjo skladno z usmeritvami posebne občinske

resolucije o nadaljnjem razvoju agroživilstva. To je seveda samo eden od ukrepov, ki naj omogočijo, da bi vendarle v obrobni, više ležečih predelih dosegli večjo prirajo mesa, s tem bomo tudi preprečevali nadaljnje propadanje pašnikov, dosegli pa bomo tudi večjo posejnost in ohranjali krajino teh območij.

—AN—

Učnovzgojna dejavnost v novih pogojih

Leto 1980 je bilo za celotno učnovzgojno dejavnost na Slovenskem pomembna prelomnica. Po sprejetju novih zakonov o samoupravnih organiziranosti in svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja so bili sprejeti novi zakoni za predšolsko vzgojo in varstvo, osnovno šolstvo in usmerjeno izobraževanje. Vsi ti novi predpisi in vrsta sprejetih reformnih odločitev v družbenopolitičnih organizacijah republike in občine so postavili pred vse odgovorne družbene dejavnike, zlasti pa samoupravne interesne skupnosti in izvajalce programov izredno široke in odgovorne naloge. Žal so se že v prvem letu stabilizacije pojavile nekatere ocene, napovedi in tudi v finančnem smislu omejitveni ukrepi, ki niso in ne bodo ugodno vplivali na razvoj vzgoje in izobraževanja, ki imata za družbo poseben pomen.

V januarju že potekajo razprave in ocene, v kolikšni meri smo tudi v žalski občini uspeli z novimi načeli in zahtevami. Slehera reforma poteka daljše obdobje, zahteva pa korenite spremembe v organizacijskem in samoupravnem smislu, terja pa tudi naprednejšo miselnost, prilagajanje novim pogledom v pedagoških in drugih načelih.

Na splošno lahko zapišemo ugodno oceno. V mnogočem smo v naši občini storili korak naprej. Marsikaj pa je ostalo še odprto in neizvršeno. Za uspešno nadaljevanje bo potrebna boljša usposobitev, pa tudi večje razumevanje. O tem smo nekaj pisali že med letom. Zbrano pa te ocene vsebujejo dokumenti, ki so trenutno v obravnavi. Pomembna sta predvsem dva, t. j. Ocena uvajanja usmerjenega izobraževanja in Poročilo vzgojnoizobraževalne organizacije za leto 1980.

Ker je usmerjeno izobraževanje obdelano v posebnem stavku, nekaj več besed iz poročila VIO za lansko leto. Nova organiziranost je bila ponovno potrjena v praksi.

Celovita koordinacija delovanja vseh izvajalcev od predšolske vzgoje do osnovnega in glasbenega izobraževanja se je pokazala kot potrebna in neizogibna. Usklajevanje vseh pomembnejših zadev na ravni delovne organizacije poteka preko samoupravnih organov, delovnih teles in strokovnih služb dokaj uspešno. Zagotovljena je enotnost v finančni, kadrovski, štipendijski in stanovanjski politiki in drugod. Uveden je trden sistem strokovnega in družbenopolitičnega izobraževanja.

Novi prostorski pridobitvi z novima vrtcema v Preboldu in Veliki Pirešici sta omogočila vključitev večjega števila otrok v družbeno vzgojo in varstvo. Gradnja v Taboru in Zabukovici pa se je zavlekla in bosta vrtca gotova šele letos. Računamo tudi na Braslovče in Šempeter. Z dograditvijo prizidka k šoli Petrovče je bil uveden enozimski pouk, šola Prebold pa je s štirimi novimi učilnicami pridobila ugodnejše možnosti za celodnevno šolo. Z vrsto obnov prostorov v šolah in vrtcih so se delovne razmere še izboljšale v 12 primerih. Trenutno pa je še v izgradnji prizidek k šoli Polzela.

V celodnevni šoli imamo zajetih le 654 učencev ali 15,5% in to v šolah Slavko Šlander Prebold s podružnicama Gomilsko in Orla vas in OŠ Ljuba Mikuš Žalec. Želimo hitreje uvajanje te oblike dela, vendar nam tega ne dopuščajo finančne in kadrovske možnosti, prostorski pogoji pa so na voljo. Kot prehodna oblika pa uspešno delujejo oddelki podaljšanega bivanja z 275 učenci ali 6,5%. Možnosti za uvedbo celodnevnih osnovnih šol bomo najprej zagotavljali v Petrovčah, Veliki Pirešici, Galiciji in v Libojah.

O učnih uspehih in osipu smo pisali v prejšnji številki glasila. Tokrat naj le dodamo, da so bili ob koncu prvega polletja šolskega leta 1980/81

ugotovljeni slabši učni uspehi v vseh naših osnovnih šolah.

Slišali smo tudi precej pripomb na vedenje učencev, saj je bilo izrečenih več vzgojnih ukrepov. Le z vestnim delom in vztrajnim učenjem bo možno zamujeno popraviti. Vsi si želimo, še posebno pa starši in mi učitelji, da bi vsak učenec uspešno napredoval, tisti iz osmih razredov torej že v nove oddelke usmerjenega izobraževanja.

JANEZ MEGLIČ

NOV DEKLIŠKI PEVSKI ZBOR

Na Centru za usmerjeno izobraževanje se je številnim in uspešnim akcijam pridružila še ena. S pomočjo Kulturne skupnosti Žalec so ustanovili dekliški pevski zbor, ki šteje 20 učencev in bo pod vodstvom Zdenke Markovič prvič nastopil ob kulturnem prazniku 8. februarja. To je vsekakor velika pridobitev.

M. MAROVT

NA Š KRAJ V BESEDI IN PESMI – Že dolgo gledalci niso tako tople sprejeli kulturnikov iz Šempetra kot na zadnji prireditvi „Naš kraj v besedi in pesmi“. In resnici na ljubo, tudi kulturniki se že dolga niso tako potrudili, več kot tristo navdušenih gledalcev v dvorani pa je potrdilo, da v Šempetru še za kulturni utrip, ki je še tako potreben delovnemu človeku. Predstava sta se oba nova obetajeta ansambla Led in Mesečina, po dolgem času pa smo na odru videli tudi folkloriste in dramsko skupino zaplesala so dekleta ritmične skupine, vse skupaj pa sta v prijetni sceni tekoče postavila na oder Vio in Rudi. Na področju kulture se v Šempetru vendar le nekaj dela, želja vseh pa je, da bi bile takšne prireditve v kraju večkrat in ne le ob zaključku leta. (Tekst in foto: E. Masnec)

Z enim čekom tudi večji zneski

Za pospeševanje brezgotovinskega plačila med obrtniki in med obrtniki in njihovimi strankami (bodisi kupci ali poslovnimi partnerji) uvaja Ljubljanska banka novost, ki jo imenuje „limitirani ček LB“.

Za kaj gre?

Kdor ima tekoči račun, dobro ve, da sme z enim čekom prenesti največ 3000 dinarjev. To pa je za poslovni svet kaj majhen znesek. Če je vsota večja, je treba pisati več lističev in potem hiteti v banko po nov čekovni snopič, kar seveda terja čas.

Zato pa je bolj pripraven novi ček, limitirani ček, na katerem se sme zapisati tudi takšen znesek, ki se sklada s stanjem na obrtnikovem žiro računu. Ta ček je zakonito plačilno sredstvo v državi, spričo svoje prednosti glede višine zneska pa seveda pripraven za plačevanje blaga večje vrednosti, za nakup reprodukcijskega materiala, za plačilo storitev, davkov in drugih delovnih obveznosti.

Kakšen je ta ček, lahko vidite na priloženi reprodukciji. Ves postopek uporabe tega čeka je, kakor so nam razložili bančni strokovnjaki (in o čemer vas bodo posebej še obvestili), sila preprost:

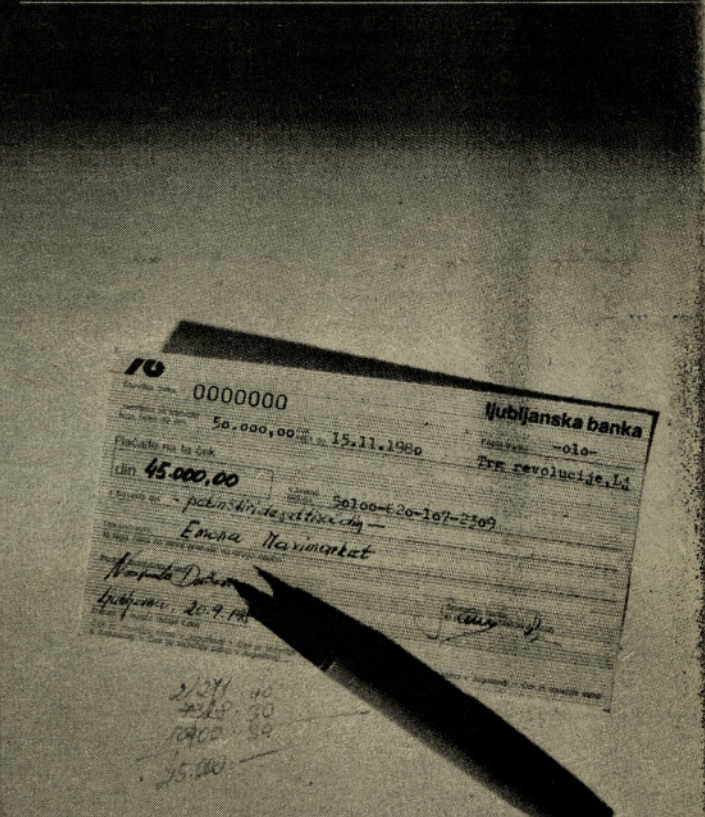
V bančni enoti, kjer vodijo vaš žiro račun, zahtevate take čke. Bančni delavec vam bo izpolnil del čeka, zlasti pa se bo posvetil zapisu okvirnega zneska, do katerega boste lahko ček tudi sami izpolnili. Ta okvirni znesek je povzetek s stanja na vašem žiro računu oziroma je rezultat dogovora z vami in torej vaše želje, kakšen znesek nameravate prenesti svojemu partnerju po tej poti (znova naj seveda rečemo, da ta znesek ne sme preseči trenutnega stanja na vašem žiro računu). Lahko boste dobili le enega ali pa več čekov. In potem ga boste sami dokončno izpolnili z zahtevanimi podatki. Pri plačevanju s čekom pa se boste morali tudi izkazati z osebno izkaznico in izkaznico, ki jo imate kot lastnik žiro računa. Tak ček lahko vnovčite za gotovino pri katerikoli enoti Ljubljanske banke v državi.

Skratka, veljajo vsa siceršnja pravila o čeku, točnost podatkov, ki jih je treba zapisati na listino – pa zaupanje, da gre za denar, ne za negotovi denarni nadomestek, kajti banka jamči izplačilo vsakega popolno izpolnjenega čeka. Zato pa mora prejemnik čeka (prejem ponujenega čeka je dolžnost in čeka ni mogoče zavrniti) paziti in tudi preveriti podatke predlagatelja čeka. Pri limitiranem čeku je posebej pomembno, da zgornji okvirni znesek, za katerega jamči izplačilo banka, ni presežen! Pravilen mora biti tudi naslov izdajatelja, kraj in datum izdaje čeka. Tudi podpis na čeku in izkaznici imetnika žiro računa morata biti istovetna. Če določenega računa ni mogoče plačati le z enim čekom, se lahko poslužite pač dveh ali več – vse seveda pogojuje okvirni znesek, do katerega jamči banka in je zapisan na čeku.

Zdaj pa še nekaj o tem, kako vnovčite prejete čke. Postopek je enostaven, tako kot je že nekaj časa poenostavljen tudi postopek za vnovčevanje čekov po tekočih računih.

Vse prejete čke – limitirane in čke po tekočih računih – je treba vpisati v obrazec (obrazec TR-17) – vzorčno izpolnjeni posnetek objavljamo – za skupno vsoto pa izstaviti splošno položnico v dobro svojega žiro računa. Vso to dokumentacijo (spisek in čke) predložite bančni enoti, kjer imate žiro račun. Bančni delavec ne bo preverjal, ali imajo predloženi čeki kritje ali ne. Pogledal bo le, če so pravilno izpolnjeni (na kar ste poprej, kot smo rekli, sami pazili, ko ste ček prejeli). Če ne bo napak, bo ravnal po vaši želji: lahko vam bo takoj izplačal čke v gotovini ali pa bo čekovne zneske prenesel na vaš račun ali hranilo knjižico, ne da bi sploh kaj knjižil na žiro račun. Na kratko, takole poskuša banka izboljšati svoj servis še z enim sredstvom. Res bi ga kazalo uporabiti.

Ljubljanska banka
za varno poslovanje
s sredstvi na žiro računu
limitiran ček

Seznam čekov (IZPOLNI SPREJEMNO MESTO!)

Ima uporabnik družbenih sredstev in njegova prodajalna EMONA, Maximarket

Številka žiro računa UOB 50100-601-12206

Ima in žiro račun bančnega obratnega centra LB, Gospodarska banka Lj. 50100-620-107

Številka čeka	Št. čeka	Znesek
1	51500-620-107	0075321 2.370,00
2	50700-620-16	0025438 2.750,10
3	51800-620-00016	0034275 1.530,20
4	50100-620-112	0023520 420,50
5	10102-620-16	0041512 354,70
6	50100-620-180	0084973 1.280,50
7	50100-620-107	0486790 870,15
8	"	0324571 1.715,30
9	"	0037582 2.417,00
10	"	0054328 850,40
11	"	0428933 2.525,30
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
Skupaj		17.084,15

Kraj in datum Lj., 2.11.1978

Stampiljke in podpis poslovalnice

Ubr. TR 17

D. S. Primer, kako je treba izpolniti obrazec TR 17 „Seznam čekov“

NAŠI BRALCI NAM PIŠEJO

Zakaj tako?

Pred meseci so na avtobusni postaji v Žalcu namestili električno uro, vendar ta že dalj časa stoji. Potniki se sprašujejo, kdo je odgovoren za popravilo te ure?

Žalec je dobil nov dom gasilcev, kar je lepo in prav. Toda kmalu po otvoritvi so pričeli kopati jarke za polaganje cevi od toplotne postaje do novega doma. Cevi so položili, jarki pa so ostali nezasuti do danes. Žalčani se sprašujejo, ali tako varčujemo s toplo vodo v času splošnih prizadevanj za zmanjšanje energetskih virov?

Kino podjetje Žalec si lahko privoščiti tudi to, da v soboto kratkoma ne predvaja filma, češ, da ga niso dobili. Štirideset pa tudi več obiskovalcev kino predstave je razočaranih, saj so ob predstavo. Odgovorni bi lahko pomislili, da je med obiskovalci teh predstav veliko delavcev iz drugih republik,

TEKMOVANJE GLASIL

Občinska konferenca ZMSM Žalec je razpisala tekmovanje za najbolje občinsko mladinsko glasilo. Namen te akcije je med mladimi poglobiti zanimanje za publicistično ustvarjanje, hkrati pa vplivati na kvaliteto in vsebinsko naravnost, obogatiti delo uredništva mladinskih glasil ter ne nazadnje, da najboljši prejmejo priznanje za svoje delo. Tekmovanje glasil je istočasno tudi oblika stalnega pregleda na področju informiranja v osnovnih organizacijah, ki omogoča načrtno delo. Akcija bo trajala do konca aprila.

E. MASNEC

katerim pomenijo kino predstave edino zabavo. Človek se sprašuje tudi, zakaj kupujejo tako stare in večkrat strgane filme, če pa je film nekoliko daljši, takoj zvišajo ceno vstopnicam.

Navedel sem le tri probleme, vprašanja, z željo, da mi nanje tisti, ki so za to poklicani, odgovorijo.

JANEZ A.

SREČANJE VETERANOV GASILCEV

Občinska gasilska zveza Žalec je pred novim letom pripravila v novem gasilskem domu v Žalcu 15. srečanje gasilskih veteranov. Srečanja se je udeležilo več kot 130 veteranov, navzoči pa so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine. Zbrane je pozdravil predsednik komisije veteranov pri Občinski gasilski zvezi Karel Strahovnik, mladi gasilci iz Žalca in Vranskega pa so pripravili prizrčen kulturni program. Ob tej priliki so podelili tudi pet plaket veteranom Franju Klincu, Karlu Goropevsku, Rudolfu Udrihu, Albinu Lahu in najstarejšemu udeležencu srečanja 91-letnemu Antonu Kovaču iz Vrbja. Udeležencem so pripravili tudi skromno pogostitev, ogledali pa so si tudi gasilski muzej in nove prostore doma.

T. TAVČAR

Leopold Savinek — lovec in prijatelj divjadi

Leopold Savinek iz Rakovelj pri Braslovcah je že pol stoletja zapisan med zeleno bratovščino. Čeprav je zakoral že v 75. leto, je še vedno čil in ohranil je dober pogled, kar pomeni, da je uspešen na lovu.

Savinek je zlasti znan kot lovec na lisice in druge

roparice, je pa hkrati tudi velik ljubitelj divjadi. Sedaj pozimi redno obiskuje krmišča in svojim varovancem — fazanom, srnam in drugi divjadi prinaša hrano. Sedaj ni veliko snega in si gozdne živali tudi same najdejo kaj za pod zob, hudo pa je v visokem snegu. No, Savinek se ne ustraši še tako visokega snega.

„Najlepši je lov na lisice pozimi, ko zapade sneg in pritisne mraz,“ pravi Savinek. Kdo bi preštel vse jasne zimske noči, ko je mož v snegu in na mrazu tudi po več oprezoval za lisico. Za takšno prežo se je treba kajpak dobro obleči in obuti, pa tudi volje je treba, sicer človek ne vzdrži.

Zgodilo se je, da se je Savinek neke zimske noči umaknil pod bližnji kozolec, kjer ni bilo tako hudo mrz kot na snegu. Vedel je, da jo

bo mimo primahala lisica. „Pod kozolcem je bilo topleje in še sam ne vem, kdaj me je zalotil dremavec. Ko sem proti jutru ves otrdel od mraza odprl oči, sem vsega nekaj metrov zagledal lisico na snegu. Ta bo moja“, sem si rekel in iskal s prstom petelina na puški. Imel sem tako prestraženo in otrdelo roko, da nisem mogel ukriviti prsta da bi sprožil petelina. Lisica je med tem izginila za kozolecem, jaz pa sem se obrisal pod nosom, si oprtal puško in odšel proti domu. Rekel sem si, da poslej ne bom čakal lisic pod kozolcem in tako je tudi bilo.“

Savinek meni, da lisicam pri nas bije dvanajsta ura. Tudi njihova lovska družina jih je zadnji čas veliko uplenila. Steklina bo opravila svoje in kmalu teh lepih gozdnih živali ne bo več. Seveda pa lov na lisico ni vedno uspešen. Kakšenkrat je treba hoditi na prežo po več noči, da pride lisica pred lovčovo puško. Lovec pa se je spomnil še drugih zanimivih dogodkov, ki jih je doživel na lovu:

„Ko sem neko noč čakal lisjaka, se mi je zazdelo, da je v gozdu nekaj zacingljalo. Kaj bi to bilo, sem premišljeval. Pa se je kmalu prikazala srnica s pripetimi zvončkom na vratu. Takrat sem se spomnil, da je nek moj znanec, h kateremu se je zatekla srnica, živali privezal kragulček okrog vratu. Seveda sem pustil, da je srnica odšla svojo pot. „Koliko zanimivih dogodkov je mož doživel na svoji dolgoletni jagi.“

Savinek je že vrsto let upokojen, vendar ne strpi za zapečkom. V mrazu in snegu oprta puško, pa torbo s koruzo in drugo pičo in se odpravi v gozd. Ne more brez gozda in njegovih prebivalcev, saj je tu preživel najlepša leta svojega življenja.

LOJZE T.

Kruševčani so s svojim izvajanjem navdušili številne obiskovalce.

Gostovanje kulturne skupine iz Kruševca

Kulturno sodelovanje med pobratenima občinama Kruševac in Žalec se vse bolj širi in pogloblja. Tako so pred dnevi gostovali pri nas narodnozabavni ansambel s solisti in folklorna skupina kulturno umetniškega društva „14. oktober“. Nastopili so v Preboldu in v Žalcu. Tokrat so gostovali v naši občini že četrtrič in tudi tokrat so nas navdušili z izredno kvalitetnim programom narodnih pesmi in plesov jugoslovanskih narodov in narodnosti. Da je za njihove nastope vedno veliko zanimanje, pričča tudi obisk njihovih predstav, saj so bile dvorane nabito polne. Še posebej moramo omeniti obisk

POLZELA — Na osnovni šoli Vere Šlander na Polzeli so za 7. in 8. razrede pripravili plesni tečaj, na katerem so se učenci naučili nekaj standardnih in modernih plesov, hkrati pa tudi nekaj osnovnih pravil vedenja pri plesu. Tečaj so zaključili s plesnim venčkom, na katerega so povabili tudi starše, ki so na ta način lahko preverili plesno znanje svojih otrok. Plesni tečaj je pripravila šolska mladinska organizacija pod mentorstvom Olge Hočevar.

T. TAVČAR

Pokal za množičnost Hmezadu

Komisija za šport in rekreacijo pri Občinskem sindikalnem svetu Telesnokulturna skupnost Žalec sta lani že sedemnajstič zapovrstjo pripravili sindikalne športne igre naše občine. Lani je na teh igrah sodelovalo več kot 3400 delavcev, ki so se pomerili v dvanajstih športnih panogah. Zaključek teh iger so pripravili v Matkah v gasilskem domu. Zbranim je spregovoril predsednik komisije za šport in rekreacijo Drago Božič, nato pa še predsednik občinskega sindikalnega sveta Vesno Satler, ki je poudaril vsestranski pomen športa kot rekreacije za delovnega človeka. V nadaljevanju so podelili tudi priznanja, pohvale in pokale.

Končni vrstni red 17. sindikalnih iger je naslednji: članice — tekmovalni šport: 1. Vzgojnovarstveni zavod Žalec, 2. Juteks Žalec, 3. Hmezad, 4. SO Žalec, 5. SIP Šempeter; Starejši člani: 1. Garant Polzela, 2. Hmezad 3. SIP Šempeter, 4. Juteks Žalec, 5. TT Prebold; Mlajši člani: 1. Hmezad, 2. SIP Šempeter, 3. Ferralit Žalec, 4. AERO Šempeter, 5. Juteks Žalec; Veterani: 1.—2. Zdravstveni dom Žalec, Hmezad Žalec.

Končni vrsti red za množičnost — do 100 zaposlenih: 1. NAMA Žalec, 2. ZN Žalec, 3. Avtoprevoz Šempeter, 4. Ljubljanska banka, ekspozitura Žalec, 5. Montana Žalec; od 100 do 200 zaposlenih: 1. Slovin Žalec, 2. VVZ Žalec, 3. SO Žalec, 4. Minerva, 5. ZD Žalec; od 200 do 300 zaposlenih: 1.

Gradnja Žalec, 2. AERO Šempeter, 3. Savinjski magazin Žalec, 4. Ingrad Gomilsko; od 300 do 500 zaposlenih: 1. Juteks Žalec, 2. Ferralit Žalec, 3. Garant Polzela, 4. Zarja, 5.

Uspehi žalskih karateistov

Na vedno večjo uspešnost karateja v naši občini opozarjajo v zadnjem času tudi uspehi, ki so jih naši karateisti dosegli na dveh tekmovanjih. Prvo tekmovanje je bilo v Mariboru, organiziral pa ga je Jugokaj karate klub Student Maribor. Na njem je sodelovalo več kot 50 tekmovalcev iz sedmih slovenskih klubov. Najboljši je bil Jože Hudovernik, ki je osvojil prvo mesto v moštovski kategoriji, uspešna pa sta bila tudi Vojko Slemenšek s tretjim mestom v kategoriji zelenih in plavih pasov in Branko Kobal s petim mestom v kategoriji rumenih in oranžnih pasov.

Drugo takšno tekmovanje pa je bilo v Trbovljah, organiziral pa ga je tamkajšnji karate klub. To je bil VIII. tradicionalni turnir v počastitev dneva JLA, na katerem so člani tekmovali v absolutnih kategorijah, članice pa v kat tekmovanju. Tega turnirja se je udeležilo več kot 30 moštrov iz vse Slovenije. Jože Hudovernik je v borbi premagal nekaj znanih slovenskih moštrov karateja, boril pa se je tudi z državnim reprezentantom Ljubom Javorškom, s katerim je izgubil z minimalnim rezultatom, v končni uvrstitvi

Obrniki; nad 500 zaposlenih: 1. HMEZAD Žalec, 2. SIP Šempeter, 3. KIL Liboje, 4. Tekstilna tovarna Prebold, 5. Tovarna nogavic Polzela.

T. TAVČAR

pa je dosegel odlično tretje mesto in bronasto kolajno. V tekmovanju kat je sodelovala Anica Žuza in v odlični konkurenci zaostala za zmagovalko le za 1,5 točke. Sojenje na tekmovanju je bilo na visoki ravni, zato so tudi uspehi toliko bolj razveseljivi. Naj omenimo še to, da je na turnirju kot glavni sodnik sodeloval tudi Silvo Marič.

Istega dne je bilo v Splitu tudi državno prvenstvo v katah za pionirje in pionirke, na katerem si je pravico do nastopa zagotovila tudi Aleksandra Žirat, vendar pa se ga zaradi boleznih ni mogla udeležiti.

S. M.

TURISTIČNO DRUŠTVO NA VRANSKEM NE MIRUJE

Letošnje zimsko obdobje bodo člani turističnega društva Vransko temeljito izkoristili tudi za urejanje notranjosti gradu Podgrad. Predvsem bi radi uredili prostora, ki bosta namenjena raznim prireditvam. Z ureditvijo nameravajo še do konca leta usposobiti prostore za 150 gostov. Tu bi pripravili tudi silvestrovanje.

F. IZLAKAR

v Žalcu, saj se je zbralo več kot 600 obiskovalcev.

Tako so kulturni ambasadorji iz Kruševca dodali še en kamenček v mozaik sodelovanja in poglobljanja bratstva in enotnosti med pobratenima občinama, ki je poglajalo svoje čvrste

korenine že med NOB.

V imenu kulturne skupnosti in Zveze kulturnih organizacij se jim za uspešen nastop v Žalcu iskreno zahvaljujemo in jih vabimo, da nas ponovno obiščejo.

J. KROFLIČ

Prva akcija savinjskega MDO

Savinjski planinci so se letos že četrtrič udeležili spominskega planinskega pohoda po Pohorju, od Osankarice preko Treh žebelj, Peska na Roglo. To je po planinskem koledarju prva večja akcija. S pohodom so pričeli zreški planinci leta 1975. V Žalcu so leta 1978 na seji savinjskega MDO sprejeli sklep, da se ta pohod organizira vsako leto v spomin na junško borbo Pohorskega bataljona (8. 1. 1943).

Prvo nedeljo letošnjega leta so z naše doline odpeljali kar trije avtobusi planincev do Oplotnice in naprej na Osankarico (1193 m). Formirala se je pohodna kolona in krenila k spominskemu obeležju sredi pohorskih gozdov. Učenci osnov-

ne šole so pripravili krajši kulturni program, v imenu ZB Slovenske Konjice je spregovorila Julka Tajnikar, o zgodovini bojev v teh krajih pa Lojze Petrič.

Pohodna kolona je nadaljevala pot proti Pesku, vodili pa so jih pripadniki teritorialnih enot, na poti proti Rogli pa jih je zajel pravi snežni vihar. Na Rogli so jim zreški planinci pripravili okrepčilo, udeleženci pohoda pa so prejeli tudi značko in žig v spominsko izkaznico.

Naslednji tak pohod bo februarja na Stol, v marcu pa bosta kar dva: prvi na Snežnik, drugi pa na Porezen in končno bo 4. aprila tudi pohod na naše partizanske Dobrovlje.

B. JORDAN

Kolona pohodnikov si utira pot k Trem žebljem

PO POTEH HEROJA KEBETA

V okviru 24. pohoda „Po poteh partizanske Jelovice“, ki ga vsako leto organizirajo v spomin na legendarno dražgoško bitko, so organizirali tudi sedmi pohod „Po poti narodnega heroja Kebeta“. Pohod sta organizirali Republiška konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin in Republiška konferenca ZSMS v sodelovanju z občinskima organizacijama ZRVS in ZSMS Radovljica in športnega društva Plamen iz Kroepe. Tega tekmovanja se je udeležilo tudi šest tekmovalcev iz naše občine z dvema rezervama. Omeniti velja, da je ekipa dosegla solidno mesto brez posebnih priprav. Ekipa so se pomerile v topografiji, taktiki, v znanju in poznavanju obnašanja človeka v boju izvidništva in o vsejudski oboroženi organizaciji. Izvedli so tudi streljanje z malokalibrsko puško, na koncu pa so se podali še na pohod preko partizanske Jelovice, pri čemer so morali premagati okrog 400 metrov nadmorske višine in sedem kilometrov značne razdalje v eni uri in dvajset minut, pri čemer se je ekipa naše občine uvrstila na šesto mesto. Ob zaključku tekmovanja so se ekipe zbrale pred spomenikom v Dražgošah, kjer so na osrednji proslavi počastili spomin na legendarno dražgoško bitko Cankarjevega bataljona in 40-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Lepo darilo materam

Zveza prijateljev mladine je izdala v večji nakladi poučno publikacijo ličnega formata, lepo ilustrirano z barvnimi in črno belimi posnetki in risbami NAŠ MALČEK. V knjigi je domiselno opisana nega, vzgoja in razvoj otroka do tretjega leta starosti.

Vrhunski strokovnjaki s tega področja so to izvorno domače delo pripravljali domala tri leta. Zeleni so povedali, da rojstvo otroka ni le srečen dogodek za starše, temveč tudi za vso našo skupnost. Ko bodo starši prejeli to darilce, naj bi občutili, da pri odgovorni nalogi nege in vzgoje otroka niso sami; lahko jim bodo pomagale različne družbene ustanove in računajo lahko na ustrezno pomoč širše družbene skupnosti.

Ta knjiga je prva, ki je zrasla iz naših razmer, za naše razmere, in ki iz naših izkušenj celovito obravnava skrb za otroka od rojstva naprej, tako iz zdravstvenega, psihološko pedagoškega vidika in zaščite otroka s pravnega stališča. Obsega 250 strani. Knjiga je izšla v nakladi 32.000 izvodov.

Knjiga kot darilo materam, ki so oziroma bodo rodile, pomeni skrb in željo pomagati materi pri vzgoji otroka že v rani mladosti. Da bodo matere lahko prejele knjigo NAŠ MALČEK hkrati s čestitko predsednika občinske skupščine, so omogočili: Občinska skupščina Žalec, Občinska skupnost otroškega varstva in Zveza društev prijateljev mladine občine Žalec.

Smučanje v Andražu

Začelo se je pred več kot dvajsetimi leti, ko so Milan, Ivan in Vili Čremožnik, Ferdo Verdev in Rado Kasesnik začeli razmišljati o gradnji 20-metrskih skakalnice. Leta 1960 je bila skakalnica zgrajena in takrat je bilo v Andražu prvo večje tekmovanje v smučarskih skokih v Falantovi dolini.

Skakalni šport se je v mladih zakoreninil in že leta 1963 so mladi smučarji zgradili 30-metrsko skakalnico, takoj naslednje leto pa so začeli z gradnjo andraške velikanke. Načrt skakalnice je narisal tovariš Jevšenak, velik ljubitelj smučarskih skokov, zemeljska dela pa so opravili smučarji sami, pomagali pa so jim tudi ljubitelji tega športa. Največ zaslug pri gradnji so vsekakor imeli bratje Čremožnik, zanemariti pa tudi ni pomoči vseh ostalih. Otvoritveno tekmovanje je bilo na tej skakalnici že leta 1965, na njem pa je sodelovalo veliko število skakalcev iz vse Slovenije.

Danes ima Smučarski klub Oljka iz Andraža v oskrbi štiri skakalnice, od tega eno petnajstmetrsko, dve tridesetmetrski in eno petdesetmetrsko skakalnico. Dolgoletni predsednik tega smučarskega kluba je bil Milan Čremožnik in omeniti velja, da je prve skakalne smuči za andraške skakalce izdeloval kar sam, ročno. Sedanj tajnik kluba Ferdo Verdev nam je povedal, da redno trenira petnajst skakalcev pod vodstvom Jožeta Sredenška, ki pripravljajo razna tekmovanja in skokih na domačih skakalnicah, redno pa se udeležujejo tudi tekmovanj, ki jih pripravljajo drugi klubi. Na občinskih tekmovanjih dosegajo najvišja mesta, pa tudi na meddruštvenih tekmovanjih so uspehi kar lepi. Najboljši skakalec pri članih je Janez Tajnšek, pri mladincih pa Dani Turnšek, medtem ko je pri pionirjih dosegel najljepše rezultate Jože Verdev, ki ima svoj osebni rekord 43 metrov.

V letošnjem letu načrtujejo več tekmovanj.

SLAVKO PIZORN